Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне құқық қорғау органдары, прокуратура және сот арасында өкілеттіктердің және жауапкершілік аясының аражігін ажырата отырып, үш буынды модельді ендіру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы

Қазақстан Республикасының Заңы 2021 жылғы 27 желтоқсандағы № 88-VII ҚРЗ.

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

Осы заңның қолданысқа енгізілу тәртібін 2-б. қараңыз.

1-бап. Қазақстан Республикасының мына заңнамалық актілеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізілсін:

1. 2014 жылғы 3 шілдедегі Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексіне:

467-баптың 1-1-бөлігіндегі "2022" деген цифрлар "2027" деген цифрлармен ауыстырылсын.

2. 2014 жылғы 4 шілдедегі Қазақстан Республикасының Қылмыстық-процестік кодексіне:

1) 7-бапта:

мынадай мазмұндағы 40-1) тармақпен толықтырылсын:

"40-1) сотқа дейінгі тергеп-тексерудің аяқталғаны туралы есеп – сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүзеге асыратын адамның жиналған нақты деректерге негізделген, сотқа дейінгі тергеп-тексеруді аяқтау және айыптау актісін жасау және істі сотқа жіберу үшін істі прокурорға жіберу туралы қысқа тұжырымдары;";

54) тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"54) хаттама – қылмыстық процесті жүргізетін орган жасайтын процестік әрекет тіркелетін процестік құжат, ал осы Кодекстің баптарында тікелей көзделген жағдайларда – сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүзеге асыратын адамның процестік шешімі;";

2) 45-баптың жетінші бөлігі 7) тармағындағы "болмаған жағдайларда үзіледі." деген сөздер "болмаған;" деген сөзбен ауыстырылып, мынадай мазмұндағы 8) және 9) тармақтармен толықтырылсын:

"8) қылмыстық іс бойынша одан әрі іс жүргізуге уақытша кедергі келтіретін еңсерілмейтін күш әсер еткен;

9) қылмыстық іс бойынша сараптама тағайындалған жағдайларда үзіледі.";

3) 52-баптың бірінші және екінші бөліктері мынадай редакцияда жазылсын:

"1. Бірінші сатыдағы соттарда қылмыстық істерді қарауды судья жеке-дара жүзеге асырады, ал төтенше ахуал жағдайларында және жаппай тәртіпсіздіктер барысында жасалған адам өлтіру туралы, соғыс уақытында немесе ұрыс жағдайында жасалған

әскери қылмыстар туралы, кәмелетке толмағандардың жыныстық тиіспеушілігіне қарсы аса ауыр қылмыстар және Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің 170 (төртінші бөлігінде), 175, 177, 178, 184, 255 (төртінші бөлігінде), 263 (бесінші бөлігінде) , 286 (төртінші бөлігінде), 297 (төртінші бөлігінде), 298 (төртінші бөлігінде), 299 (төртінші бөлігінде)-баптарында көзделген қылмыстар туралы істерді қоспағанда, жасалғаны үшін қылмыстық заңда өмір бойына бас бостандығынан айыру көзделген қылмыстар туралы істер бойынша, сондай-ақ 125 (үшінші бөлігінде), 128 (төртінші бөлігінде), 132 (бесінші бөлігінде), 135 (төртінші бөлігінде)-баптарында көзделген қылмыстар туралы істер бойынша айыпталушының өтінішхаты бойынша істерді қарауды бір судья және он алқаби құрамында жүзеге асырылады.

2. Ауыр және аса ауыр қылмыстар туралы қылмыстық істерді апелляциялық тәртіппен қарау құрамында алқаның кемінде үш судьясы болатын алқалы түрде жүзеге асырылады, ал қысқартылған тәртіппен немесе бұйрықтық іс жүргізу тәртібімен қаралған қылмыстық теріс қылықтар және онша ауыр емес және ауырлығы орташа қылмыстар туралы істер бойынша, үкімді орындау мәселелері бойынша соттың үкімдеріне, қаулыларына, тергеу судьясының қаулыларына берілген шағымдарды, прокурорлардың өтінішхаттарын қарау кезінде судья жеке-дара жүзеге асырады.

Апелляциялық алқаның төрағасы іссапарда, демалыста болуына немесе сырқаттанып қалуына байланысты болмаған кезде көрсетілген істерді алқалы түрде қарау кезінде оған сот төрағасы апелляциялық алқа төрағасының міндеттерін атқаруды жүктеген алқа судьясы төрағалық етеді.

Егер апелляциялық алқаның төрағасы осы Кодекстің 87-бабында көзделген негіздер бойынша немесе өзге де мән-жайлардың болуына байланысты істі апелляциялық сатыда қарауға қатыса алмаса, онда оның тапсырмасы бойынша осы істі алқалы қарау кезінде алқа судьяларының бірі төрағалық етеді.";

4) 58-бапта:

бірінші бөлік мынадай редакцияда жазылсын:

"1. Прокурор – өз құзыреті шегінде жедел-іздестіру қызметінің, анықтаудың, тергеудің және сот шешімдерінің заңдылығын қадағалауды, сондай-ақ мемлекет атынан қылмыстық процестің барлық сатыларында қылмыстық қудалауды және Қазақстан Республикасы Конституциясының 83-бабына және осы Кодексе сәйкес өзге де өкілеттіктерді жүзеге асыратын лауазымды адам: осы Кодексте белгіленген өкілеттіктерге сәйкес әрекет ететін Қазақстан Республикасының Бас Прокуроры, Қазақстан Республикасы Бас Прокурорының бірінші орынбасары, орынбасарлары, олардың аға көмекшілері мен көмекшілері, Қазақстан Республикасының Бас әскери және Бас көлік прокурорлары, облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың прокурорлары және олардың орынбасарлары, құрылымдық бөлімшелердің бастықтары, олардың орынбасарлары, аға көмекшілер мен көмекшілер, басқармалар мен бөлімдердің аға прокурорлары мен прокурорлары, аудандардың, қалалардың

прокурорлары және оларға теңестірілген прокурорлар, олардың орынбасарлары, аға прокурорлар мен прокурорлар. Соттың қылмыстық істі қарауына қатысатын прокурор айыптауды қолдау арқылы мемлекеттің мүддесін білдіреді және мемлекеттік айыптаушы болып табылады.";

төртінші бөлік:

"өкілеттіктері" деген сөзден кейін "158 (сегізінші бөлікте), 165 (сегізінші бөлікте)," деген сөздермен толықтырылсын;

"192," деген цифрлардан кейін "192-2 (алтыншы және жетінші бөліктерде)," деген сөздермен толықтырылсын;

"196 (екінші бөлікте)," деген сөздерден кейін "202, 203," деген цифрлармен толықтырылсын;

"302," деген цифрлардан кейін "302-1," деген цифрлармен толықтырылсын;

5) 59-бапта:

екінші бөліктің 7) тармағы мынадай редакцияда жазылсын:

"7) прокурорға сотқа дейінгі тергеп-тексерудің аяқталғаны туралы есеппен, сотқа дейінгі жеделдетілген тергеп-тексеру хаттамасымен бірге қылмыстық істерді, сондай-ақ бұйрықтық іс жүргізу тәртібімен аяқталған қылмыстық істерді жіберуге;";

төртінші бөлік мынадай редакцияда жазылсын:

"4. Тергеу бөлімі бастығының іс бойынша нұсқаулары тергеушінің осы Кодекстің 60-бабында белгіленген дербестігін, оның құқықтарын шектей алмайды. Нұсқауларды орындау міндетті, бірақ ол жөнінде жоғары тұрған тергеу бөлімінің бастығына немесе прокурорға шағым жасалуы мүмкін. Күдіктінің іс-әрекетінің сараланууы және күдік келтіру көлемі, қылмыстық істі сотқа дейінгі тергеп-тексерудің аяқталғаны туралы есеппен бірге прокурорға жіберу немесе қылмыстық істі тоқтату туралы нұсқауларды қоспағанда, тергеушінің тергеу бөлімі бастығының әрекеттеріне шағым жасауы олардың орындалуын тоқтата тұрмайды.";

6) 60-баптың үшінші бөлігіндегі "айыптау актісін" деген сөздер "сотқа дейінгі тергеп-тексерудің аяқталғаны туралы есепті" деген сөздермен ауыстырылсын;

7) 62-баптың бесінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын:

"5. Анықтау органының бастығы мүлікке тыйым салуды қолдану, халықаралық іздестіру жариялау, күзетпен ұсталмайтын күдіктіні, айыпталушыны стационарлық сот-медициналық немесе сот-психиатриялық сараптама жүргізу үшін медициналық ұйымға жіберу, күдіктіге, айыпталушыға қатысты күзетпен ұстау түрінде бұлтартпау шарасын таңдау, күзетпен ұстау мерзімін ұзарту; күзетпен ұстау түріндегі бұлтартпау шарасын өзгерту немесе оның күшін жою; тінту жүргізу; күдіктіні, айыпталушыны лауазымынан шеттету; жақындауға тыйым салу; күдіктіні, айыпталушыны этаппен апару; күдіктіге, айыпталушыға іздестіру жариялау жөнінде өтінішхат қозғау туралы қаулыларды келіседі; қылмыстық теріс қылық туралы хаттаманы келіседі; қылмыстық құқық бұзушылықтар жасады деп күдік келтірілген адамдарды ұстап алу туралы

хаттаманы, сотқа дейінгі тергеп-тексеруді тоқтату туралы қаулыны бекітеді; сотқа дейінгі тергеп-тексерудің аяқталғаны туралы есепті, сотқа дейінгі жеделдетілген тергеп-тексеру хаттамасын, айыптау хаттамасын келіседі және қылмыстық істі прокурорға жібереді; прокурорға қылмыстық теріс қылықтар туралы хаттамалық нысандағы және бұйрықтық іс жүргізу тәртібіндегі қылмыстық істерді жібереді; бұйрықтық іс жүргізуді қолдану туралы қаулыларды келіседі және оларды прокурорға жібереді; қылмыстық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін мән-жайларды жою жөнінде шаралар қабылдауды қамтамасыз етеді.

Осы Кодексте көзделген жағдайларда анықтау органының бастығы прокурорды процестік келісім жасасуға мүмкіндік беретін мән-жайлардың анықталғаны туралы хабардар етеді.

Осы Кодексте көзделген негіздер болған кезде анықтау органының бастығы бұйрықтық іс жүргізуді қолданады.";

8) 63-бапта:

үшінші бөліктегі "191-баптарында" деген сөздер "191, 192-1 және 192-2-баптарында " деген сөздермен ауыстырылсын;

алтыншы бөліктегі "істі айыптау актісімен бірге" деген сөздер "қылмыстық істі айыптау хаттамасымен, сотқа дейінгі тергеп-тексерудің аяқталғаны туралы есеппен бірге" деген сөздермен ауыстырылсын;

9) 64-баптың бірінші бөлігінде:

мынадай мазмұндағы 1-1) тармақпен толықтырылсын:

"1-1) прокурор адамды күдікті деп тану туралы қаулыны келісуден бас тартқан кезге дейін осы Кодекстің 202-бабының 1-2-бөлігінде көзделген тәртіппен күдікті ретінде жауап алынған;";

4) тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"4) қылмыстық теріс қылық немесе осы Кодекстің 191-бабының екінші – 11-1-бөліктерінде көрсетілген қылмыстық құқық бұзушылықтарды жасады деген күдіктің болуына байланысты жауап алынған адам күдікті болып табылады.";

10) 65-бапта:

бірінші бөліктің 1) және 2) тармақтары мынадай редакцияда жазылсын:

"1) прокурор айыптау актісін жасаған;

2) прокурор бұйрықтық іс жүргізуді қолдану туралы қаулыны, қылмыстық теріс қылық туралы хаттаманы, сотқа дейінгі жеделдетілген тергеп-тексеру хаттамасын, айыптау хаттамасын бекіткен және қылмыстық істі қылмыстық заңның тиісті бабы (баптары) бойынша сотқа жіберу туралы шешім қабылдаған;";

бесінші бөліктің 2) тармағы мынадай редакцияда жазылсын:

"2) прокурор жасаған айыптау актісінің, прокурор бекіткен қылмыстық теріс қылық туралы хаттаманың, сотқа дейінгі жеделдетілген тергеп-тексеру хаттамасының, айыптау хаттамасының көшірмелерін алуға;";

11) 71-баптың алтыншы бөлігінің 13) тармағы мынадай редакцияда жазылсын:

"13) өзін жәбірленуші деп тану немесе одан бас тарту, сотқа дейінгі тергеп-тексеруді тоқтату туралы қаулылардың, айыптау актісінің, сотқа дейінгі жеделдетілген тергеп-тексеру хаттамасының, айыптау хаттамасының көшірмелерін, сондай-ақ бірінші, апелляциялық және кассациялық сатылардағы соттың үкімі мен қаулысының көшірмелерін алуға;";

12) 87-баптың он бірінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын:

"11. Бұлтартпау шараларын қолдану немесе тергеу әрекеттерін жүргізу туралы өтінішхатты шешетін, сондай-ақ шағымдарды осы Кодекстің 106-бабында көзделген тәртіппен қарайтын тергеу судьясына мәлімделген қарсылық білдіруді осы тергеу судьясы қаулы шығара отырып жеке-дара шешеді. Істі осы Кодекстің 52-бабының бірінші бөлігіне сәйкес жеке-дара қарайтын судьяға мәлімделген қарсылық білдіруді сол соттың төрағасы немесе осы соттың басқа судьясы, ал олар болмаған жағдайда, жоғары тұрған соттың судьясы шешеді. Қарсылық білдіру туралы мәлімдеме қанағаттандырылған жағдайда, қылмыстық іс, шағым не өтінішхат белгіленген тәртіппен басқа судьяның іс жүргізуіне беріледі.";

13) 97-баптың бірінші бөлігінің 4) тармағы мынадай редакцияда жазылсын:

"4) қылмыстық процеске қатысушыларға қатысты күш қолдану (қолдануды ұйымдастыру) немесе өзге де қылмыстық іс-әрекеттер жасау (жасауды ұйымдастыру) ықтималдығын болғызбайтын бұлтартпау шараларын күдіктіге, айыпталушыға қатысты осы Кодексте көзделген тәртіппен қолданады;";

14) 118-баптың екінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын:

"2. Осы Кодекстің 221-бабының төртінші бөлігінде көзделген жағдайларды қоспағанда, заттай дәлелдемелер қылмыстық процесті жүргізетін органның қаулысымен не осы Кодекстің 527-бабының талаптарына сәйкес жасалған хаттамамен іске қоса тігіледі және үкім немесе істі тоқтату туралы қаулы заңды күшіне енгенге дейін сонда болады. Заттай дәлелдемелерді қарап-тексеру және оларды сақтау тәртібі осы Кодекстің 221-бабында айқындалады.";

15) 119-баптың бірінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын:

"1. Қылмыстық процесті жүргізетін адам тікелей қабылдаған мән-жайларды куәландыратын, осы Кодекстің қағидаларына сәйкес жасалған тергеу әрекеттерінің хаттамаларында, осы Кодекстің 527-бабында көзделген талаптарға сәйкес жасалған хаттамада қамтылған, сондай-ақ қарап-тексеру, куәландыру, алу, тінту, ұстап алу, мүлікке тыйым салуды қолдану, тануға ұсыну, үлгілерді алу, мәйітті эксгумациялау, айғақтарды сол жерде тексеру, құжаттарды ұсыну, тергеу эксперименті, жасырын тергеу әрекеттерінің нәтижелерін зерттеу, тергеу әрекеті барысында маман жүргізген заттай дәлелдемелерді зерттеу кезінде анықталған, сондай-ақ сот отырысының сот әрекеттерінің барысы мен олардың нәтижелері көрсетілетін хаттамасында қамтылған нақты деректер қылмыстық іс бойынша дәлелдемелер болып табылады.";

16) 151-бап мынадай мазмұндағы он үшінші бөлікпен толықтырылсын:

"13. Прокурордың сотқа дейінгі тергеп-тексерудің аяқталғаны туралы есеппен бірге келіп түскен қылмыстық істі зерделеуі және оның айыптау актісін жасауы кезеңінде күдіктінің күзетпен ұстауда болу мерзімін санкциялау туралы өтінішхатты прокурор күзетпен ұстау мерзімі аяқталғанға дейін үш тәуліктен кешіктірмей тергеу судьясына ұсынады.";

17) 152-баптың жетінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын:

"7. Күдіктінің және қорғаушының қылмыстық іс материалдарымен танысу кезеңінде, сондай-ақ прокурордың сотқа дейінгі тергеп-тексерудің аяқталғаны туралы есеппен бірге келіп түскен қылмыстық істі зерделеуі кезеңінде күдіктінің күзетпен ұстауда болу мерзімін санкциялау туралы өтінішхат осы бапта көзделген тәртіппен және мерзімдерде қаралуға жатады.

Күдіктінің қылмыстық іс материалдарымен танысу кезеңінде, сондай-ақ прокурордың сотқа дейінгі тергеп-тексерудің аяқталғаны туралы есеппен бірге келіп түскен қылмыстық істі зерделеуі кезеңінде күзетпен ұстауда болу мерзімін тергеу судьясы қылмыстық істің көлемін, іске қатысатын адамдардың санын және күдіктінің және оның қорғаушысының іспен танысу уақытына әсер ететін өзге де мән-жайларды, сондай-ақ прокурордың қылмыстық істі зерделеуін және айыптау актісінің жасалуын ескере отырып айқындайды.";

18) 153-баптың төртінші және бесінші бөліктері мынадай редакцияда жазылсын:

"4. Қылмыстық қудалау органының бұлтартпау шарасын өзгерту не оның күшін жою туралы қаулысына шағым жасау осы Кодекстің 100 – 106-баптарында көзделген тәртіппен жүргізіледі.

5. Тергеу судьясы санкциялаған бұлтартпау шарасының күшін жоюды сотқа дейінгі тергеп-тексеру органы прокурордың келісуімен жүргізеді.

Тергеу судьясы санкциялаған бұлтартпау шарасын тергеу судьясының санкциялауына да жататын бұлтартпау шарасына өзгерту, осы Кодекстің 145-бабының сегізінші бөлігінде көзделген жағдайды қоспағанда, тергеу судьясының санкциясымен жүргізіледі.

Тергеу судьясы санкциялаған бұлтартпау шарасын тергеу судьясының санкциялауына жатпайтын бұлтартпау шарасына өзгертуді сотқа дейінгі тергеп-тексеру органы прокурордың келісуімен жүргізеді.";

19) 158 және 165-баптардың сегізінші бөліктеріндегі "тергеу судьясының санкциясы бойынша" деген сөздер "прокурордың келісуі бойынша" деген сөздермен ауыстырылсын;

20) 187-бапта:

екінші бөлікте:

"144," деген цифрлардан кейін "147 (бесінші бөлігінде)," деген сөздермен толықтырылсын;

"269-1," деген цифрлар "269-1 (екінші және үшінші бөліктерінде)," деген сөздермен ауыстырылсын;

"295-1," деген цифрлар "295-1 (екінші және үшінші бөліктерінде)," деген сөздермен ауыстырылсын;

4-1-бөліктегі "217 (екінші бөлігінде, үшінші бөлігінің 1) тармағында)," деген сөздер "217 (екінші бөлігінде, үшінші бөлігінің 1) және 2) тармақтарында)," деген сөздермен ауыстырылсын;

21) 189-баптың алтыншы бөлігі "теріс қылықтар бойынша" деген сөздерден кейін ", сондай-ақ сотқа дейінгі жеделдетілген тергеп-тексеру істері және анықтау істері бойынша" деген сөздермен толықтырылсын;

22) 190-бапта:

бірінші бөлік мынадай редакцияда жазылсын:

"1. Сотқа дейінгі тергеп-тексеру жеделдетілген тәртіппен аяқталуы мүмкін.";

мынадай мазмұндағы 4-1, 4-2 және 4-3-бөліктермен толықтырылсын:

"4-1. Сотқа дейінгі жеделдетілген тергеп-тексеру аяқталғаннан кейін сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүзеге асыратын адам күдіктіні, егер іске қатысатын болса, оның қорғаушысын, сондай-ақ жәбірленушіні, оның өкілін, азаматтық талапкерді, азаматтық жауапкерді, олардың өкілдерін іс бойынша тергеу әрекеттерін жүргізудің аяқталғаны туралы хабардар етеді.

Хабарламада танысу орны және олар қылмыстық іс материалдарымен таныса алатын мерзім туралы хабархат қамтылады.

4-2. Осы баптың 4-1-бөлігінде көзделген талаптар орындалғаннан кейін сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүзеге асыратын адам осы Кодекстің 527-бабының бірінші және 1-1-бөліктерінде көзделген тәртіппен сотқа дейінгі жеделдетілген тергеп-тексеру хаттамасын жасайды.

Сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүзеге асыратын адам күдіктіден, сондай-ақ жәбірленушіден, оның өкілінен, азаматтық талапкерден, азаматтық жауапкерден немесе олардың өкілдерінен ауызша немесе жазбаша өтінішхат келіп түскен жағдайда, оларға сотқа дейінгі жеделдетілген тергеп-тексеру хаттамасын және қылмыстық істің материалдарын танысу үшін ұсынады, бұл туралы сотқа дейінгі жеделдетілген тергеп-тексеру хаттамасында олардың қолтаңбаларымен және қорғаушының (ол қатысқан кезде) қолтаңбасымен куәландырылатын тиісті белгі жасалады.

Азаматтық талапкер, азаматтық жауапкер немесе олардың өкілдері істің азаматтық талап қоюға қатысы бар бөлігіндегі материалдарымен танысады.

Сотқа дейінгі жеделдетілген тергеп-тексеру хаттамасымен және іс материалдарымен танысқаннан кейін қылмыстық іс анықтау ісі бойынша – анықтау органының бастығына, алдын ала тергеу ісі бойынша тергеу бөлімінің бастығына жіберіледі.

4-3. Анықтау органының бастығы сотқа дейінгі жеделдетілген тергеп-тексеру хаттамасын және оған қоса берілген материалдарды зерделеп, мынадай әрекеттердің біреуін жасайды:

1) сотқа дейінгі жеделдетілген тергеп-тексеру хаттамасын келіседі және қылмыстық істі прокурорға жібереді;

2) сотқа дейінгі жеделдетілген тергеп-тексеру хаттамасын келісуден бас тартады және қылмыстық істі анықтау жүргізу үшін қайтарады.

Тергеу бөлімінің бастығы сотқа дейінгі жеделдетілген тергеп-тексеру хаттамасын және оған қоса берілген материалдарды зерделеп, мынадай әрекеттердің біреуін жасайды:

1) сотқа дейінгі жеделдетілген тергеп-тексеру хаттамасын және қылмыстық істі прокурорға жібереді;

2) қылмыстық істі алдын ала тергеу жүргізу үшін қайтарады.

Күдікті осы Кодекстің 128-бабына сәйкес ұстап алынған жағдайда қылмыстық іс ұстап алу мерзімі өткенге дейін жиырма төрт сағаттан кешіктірілмей прокурорға жіберіледі.";

жетінші бөлік мынадай редакцияда жазылсын:

"7. Прокурор сотқа дейінгі жеделдетілген тергеп-тексеру хаттамасымен бірге қылмыстық істі алып, ол бойынша үш тәуліктен кешіктірмей, ал күдікті ұстап алынған жағдайда дереу мынадай әрекеттердің біреуін жасайды:

1) сотқа дейінгі жеделдетілген тергеп-тексеру хаттамасын бекітеді және қылмыстық істі сотқа жібереді;

2) істі анықтау не алдын ала тергеу жүргізу үшін жібереді;

3) қылмыстық істі толық көлемде не бір бөлігінде тоқтату туралы қаулы шығарады;

4) сотқа дейінгі жеделдетілген тергеп-тексерудің жаңа хаттамасын жасайды;

5) өз қалауы немесе қорғаушы тараптың өтінішхаты бойынша процестік келісім жасасу туралы мәселені шешеді.";

мынадай мазмұндағы сегізінші бөлікпен толықтырылсын:

"8. Прокурор сотқа дейінгі жеделдетілген тергеп-тексеру хаттамасының айыпталушыға табыс етілуін қамтамасыз етеді. Айыпталушының құқықтары түсіндірілгені қамтылған айыпталушының сотқа дейінгі жеделдетілген тергеп-тексеру хаттамасын алғаны туралы қолхат іске қоса тігіледі.";

23) 191-бапта:

екінші бөлік "143 (бірінші бөлігінде)," деген сөздерден кейін "147 (төртінші бөлігінде)," деген сөздермен толықтырылсын;

он алтыншы бөлік "294," деген цифрлардан кейін "295-1 (бірінші бөлігінде)," деген сөздермен толықтырылсын;

жиырма үшінші бөлік "Қылмыстық кодексінің" деген сөздерден кейін "269-1 (бірінші бөлігінде)," деген сөздермен толықтырылсын;

24) 192-бапта:

екінші бөлік мынадай редакцияда жазылсын:

"2. Сотқа дейінгі тергеп-тексеру мерзімі арыз бен хабар Сотқа дейінгі тергеп-тексерулердің бірыңғай тізілімінде тіркелген кезден бастап қылмыстық іс қылмыстық істі тоқтату туралы қаулымен, сотқа дейінгі тергеп-тексерудің аяқталғаны туралы есеппен, бұйрықтық іс жүргізуді қолдану туралы қаулымен, қылмыстық теріс қылық туралы қаулымен, сотқа дейінгі жеделдетілген тергеп-тексеру хаттамасымен, айыптау хаттамасымен немесе істі медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларын қолдану туралы мәселені қарау үшін сотқа беру туралы қаулымен прокурорға жіберілген күнге дейін не прокурор істі сотқа жібере отырып, кінәні мойындау туралы мәміле нысанындағы процестік келісім жасасқан күнге дейін есептеледі.

Анықтау істері бойынша сотқа дейінгі тергеп-тексеру бір айдан және алдын ала тергеу істері бойынша екі айдан аспауға тиіс. Прокурор сотқа дейінгі тергеп-тексерудің ақылға қонымды мерзімін белгілей отырып, осы мерзімдерді қайта қарауға құқылы.";

үшінші бөліктің 1) және 2) тармақтары мынадай редакцияда жазылсын:

"1) қылмыстық процеске қатысушылардың осы Кодекстің 190, 192-2 және 296-баптарында көзделген тәртіппен қылмыстық іс материалдарымен танысқан;

2) қылмыстық істің қорғалуға құқығы бар куәнің, күдіктінің, жәбірленушінің шағымы бойынша сотта және прокуратурада болған;";

жетінші бөлік мынадай редакцияда жазылсын:

"7. Прокурор істі қосымша тергеп-тексеру үшін қайтарған, қылмыстық істі үзу немесе тоқтату туралы қаулының күші жойылған не сотқа дейінгі тергеп-тексеру мерзімдерін үзу туралы қаулыны келісуден немесе қылмыстық істі тоқтату туралы қаулыны бекітуден бас тартылған кезде сотқа дейінгі тергеп-тексеру прокурор белгілеген, бірақ іс қылмыстық қудалауды жүзеге асыратын адамға келіп түскен кезден бастап бір айдан аспайтын мерзімде жүргізіледі. Мерзімді одан әрі ұзарту жалпы негіздерде және осы бапта көзделген тәртіппен жүргізіледі.";

25) мынадай мазмұндағы 192-1 және 192-2-баптармен толықтырылсын:

"192-1-бап. Анықтау барысында дәлелденуге жататын мән-жайлар

1. Анықтау барысында осы Кодекстің 113-бабына сәйкес: қылмыстық құқық бұзушылық оқиғасы, қылмыстық заңда тыйым салынған іс-әрекетті жасаған адам, адамның кінәлілігі, залалдың сипаты мен мөлшері және іс бойынша маңызы бар өзге де мән-жайлар дәлелденуге жатады.

2. Осы баптың бірінші бөлігінде көрсетілген мән-жайларды анықтау үшін қылмыстық құқық бұзушылық жасады деп күдік келтірілген адамнан сотталғандығының болуы немесе болмауы туралы анықтамалар, оның жұмыс немесе оқу орнынан мінездемелер, іс үшін маңызы бар өзге де материалдар талап етіп алдырылуы; жәбірленушіден, куәдан жауап алу және басқа да қажетті тергеу әрекеттері жүргізілуі мүмкін.

192-2-бап. Айыптау хаттамасын жасау және қылмыстық істі сотқа жіберу үшін прокурорға беру

1. Анықтау аяқталған соң сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүзеге асыратын адам күдіктіні, егер іске қатысатын болса, оның қорғаушысын, сондай-ақ жәбірленушіні, оның өкілін, азаматтық талапкерді, азаматтық жауапкерді, олардың өкілдерін іс бойынша тергеу әрекеттерін жүргізудің аяқталғаны туралы хабардар етеді.

Хабарламада танысу орны және олар қылмыстық іс материалдарымен таныса алатын мерзім туралы хабархат қамтылады.

2. Осы баптың бірінші бөлігінде көзделген талаптар орындалғаннан кейін сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүзеге асыратын адам айыптау хаттамасын жасайды.

3. Айыптау хаттамасында мыналар көрсетіледі:

1) оның жасалған уақыты мен орны, хаттаманы кімнің жасағаны;

2) күдіктінің жеке басы туралы деректер;

3) қылмыстық құқық бұзушылықтың жасалған орны мен уақыты, оқиға, оның тәсілдері, себептері, салдары және басқа да елеулі мән-жайлар;

4) қылмыстық құқық бұзушылықтың болғанын және құқық бұзушының кінәлілігін растайтын нақты деректер;

5) Қылмыстық кодекстің Ерекше бөлігінде көзделген қылмыстық құқық бұзушылықтың сараланuы;

6) егер бар болса, куәлардың және жәбірленушілердің тегі, аты, әкесінің аты (олар болған кезде), мекенжайлары;

7) келтірілген залал мөлшері;

8) қылмыстық құқық бұзушылық іздерін тіркеу кезінде пайдаланылған болса не оларда іздер тіркелсе, ғылыми-техникалық құралдар мен электрондық жеткізгіштер;

9) заттай дәлелдемелер (олар болған кезде), олардың сақталу орны туралы мәліметтер;

10) азаматтық талап қоюды қамтамасыз ету және сот үкімін орындау үшін қабылданған шаралар;

11) күдіктіден өндіріп алынуға жататын процестік шығындар мен сомалар, мәлімделген талап қою.

Айыптау хаттамасына қылмыстық құқық бұзушылық жасау фактісін растайтын құжаттар да қоса беріледі.

4. Сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүзеге асыратын адам күдіктіден, сондай-ақ жәбірленушіден, оның өкілінен, азаматтық талапкерден, азаматтық жауапкерден немесе олардың өкілдерінен ауызша немесе жазбаша өтінішхат түскен жағдайда, оларға айыптау хаттамасын және қылмыстық іс материалдарын танысу үшін ұсынады, бұл туралы айыптау хаттамасында олардың қолтаңбаларымен және қорғаушының (ол қатысқан кезде) қолтаңбасымен куәландырылатын тиісті белгі жасалады.

Азаматтық талапкер, азаматтық жауапкер немесе олардың өкілдері істің азаматтық талап қоюға қатысы бар бөлігіндегі материалдарымен танысады.

Айыптау хаттамасымен және іс материалдарымен танысқаннан кейін қылмыстық іс анықтау органының бастығына жіберіледі.

5. Анықтау органының бастығы айыптау хаттамасын және оған қоса берілген материалдарды зерделеп, мынадай әрекеттердің біреуін жасайды:

1) айыптау хаттамасын келіседі және қылмыстық істі прокурорға жібереді;

2) айыптау хаттамасын келісуден бас тартады және қылмыстық істі анықтау жүргізу үшін қайтарады не осы Кодекстің 189-бабының бесінші бөлігінде көзделген тәртіппен алдын ала тергеп-тексеруді тағайындайды.

Күдікті осы Кодекстің 128-бабына сәйкес ұстап алынған жағдайда қылмыстық іс ұстап алу мерзімі өткенге дейін жиырма төрт сағаттан кешіктірілмей прокурорға жіберіледі.

6. Прокурор айыптау хаттамасымен бірге қылмыстық істі алып, ол бойынша үш тәуліктен кешіктірмей, ал күдікті ұстап алынған жағдайда дереу мынадай әрекеттердің біреуін жасайды:

1) айыптау хаттамасын бекітеді және қылмыстық істі сотқа жібереді;

2) істі анықтау немесе алдын ала тергеу жүргізу үшін жібереді;

3) қылмыстық істі тоқтату туралы қаулы шығарады;

4) қылмыстық қудалауды толық көлемде не бір бөлігінде тоқтату туралы қаулы шығарады;

5) жаңа айыптау хаттамасын жасайды;

6) өз қалауы немесе қорғаушы тараптың өтінішхаты бойынша процестік келісім жасасу туралы мәселені шешеді.

7. Прокурор айыптау хаттамасының айыпталушыға табыс етілуін қамтамасыз етеді. Айыпталушының құқықтары түсіндірілгені қамтылған айыпталушының айыптау хаттамасын алғаны туралы қолхат іске қоса тігіледі.";

26) 193-бапта:

бірінші бөлікте:

16) тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"16) айыптау актісін жасайды;";

мынадай мазмұндағы 16-1) тармақпен толықтырылсын:

"16-1) қылмыстық теріс қылық туралы хаттаманы, сотқа дейінгі жеделдетілген тергеп-тексеру хаттамасын, айыптау хаттамасын, бұйрықтық іс жүргізуді қолдану туралы қаулыны бекітеді және қылмыстық істі мәні бойынша қарау үшін сотқа жібереді;";

екінші бөлікте:

9) тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"9) айыптау актісін жасау;";

мынадай мазмұндағы 9-1) тармақпен толықтырылсын:

"9-1) бұйрықтық іс жүргізуді қолдану туралы қаулыны, қылмыстық теріс қылық туралы хаттаманы, сотқа дейінгі жеделдетілген тергеп-тексеру хаттамасын, айыптау хаттамасын бекіту және қылмыстық істі мәні бойынша қарау үшін сотқа жіберу;";

11) тармақ және үшінші абзац мынадай редакцияда жазылсын:

"11) осы Кодекстің нормалары осы міндетті прокуратура органының басшысына тікелей жүктеген жағдайларда, адамды күдікті деп тану туралы және күдіктінің іс-әрекетін саралау туралы қаулыларды келісу жатады.

Прокуратура органы басшысының осы бөліктің 2), 3), 6), 7), 8), 9), 9-1) және 10) тармақтарында санамаланған өкілеттіктерін қылмыстық процестің сотқа дейінгі сатысының заңдылығын қадағалауды қамтамасыз ететін Қазақстан Республикасы Бас прокуратурасының құрылымдық бөлімшелерінің басшылары, олардың орынбасарлары, облыстар прокуратураларының және оларға теңестірілген прокуратуралардың басшылары жүзеге асыруы мүмкін.";

27) 194-баптың үшінші бөлігі "тергеушілері" деген сөзден кейін ", анықтаушылары" деген сөзбен толықтырылсын;

28) 195-бапта:

екінші бөлік мынадай редакцияда жазылсын:

"2. Қылмыстық қудалауды, қылмыстық істі толықтай немесе бір бөлігінде тоқтату туралы, медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларын қолдану үшін істі сотқа жіберу туралы, қылмыстық істерді біріктіру және бөлу туралы, сотқа дейінгі тергеп-тексеру мерзімін ұзарту, сот санкциялайтын бұлтартпау шараларын қолдану және оларды ұзарту туралы өтінішхат қозғау туралы қаулыларға, сондай-ақ айыптау хаттамасына, сотқа дейінгі тергеп-тексерудің аяқталғаны туралы есепке топ жетекшісі қол қояды.";

үшінші бөлік алып тасталсын;

29) 198-бап мынадай редакцияда жазылсын:

"198-бап. Сотқа дейінгі тергеп-тексеру процесінде шығарылатын шешімдер

1. Осы Кодексте осы адамның процестік әрекет хаттамасында шешімді көрсете отырып, жеке қаулы шығармай шешім қабылдау мүмкіндігі тікелей көзделген жағдайларды қоспағанда, сотқа дейінгі тергеп-тексеру процесінде осы Кодекске сәйкес қандай да бір процестік шешімді қабылдау кезінде сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүзеге асыратын адам қаулы шығарады, онда оның жасалған орны мен уақыты, осы адамның тегі және лауазымы, қабылданатын шешімнің мәні мен негіздері, осы Кодекстің қаулы шығаруға негіз болған баптары көрсетіледі.

2. Анықтау органының бастығы, тергеу бөлімінің бастығы, прокурор, тергеу судьясы шығаратын шешімдер, осы Кодекстің нормаларында аталған адамдардың қаулы шығару қажеттігі тікелей көзделген жағдайларды қоспағанда, қарармен ресімделуі мүмкін.";

30) 202-бап мынадай мазмұндағы 1-2-бөлікпен толықтырылсын:

"1-2. Кейінге қалдыруға болмайтын жағдайларда, сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүзеге асыратын адам адамды күдікті деп тану туралы қаулыны келісу үшін дереу прокурорға жібере отырып, адамды күдікті деп тану туралы қаулы шығаруға және осы Кодекстің 209 және 216-баптарында көзделген қағидалар бойынша одан жауап алуға құқылы.

Қаулыға қылмыстық іс материалдары және адамнан күдікті ретінде жауап алу хаттамасы қоса беріледі.

Прокурор қылмыстық іс материалдарын және адамнан күдікті ретінде жауап алу хаттамасын зерделеп шығып, дереу:

1) адамды күдікті деп тану туралы қаулыны келіседі;

2) жүргізілген жауап алуды дәлелдеме ретінде қолдануға жол берілмейді деп тани отырып, адамды күдікті деп тану туралы қаулыны келісуден бас тарту туралы уәжді қаулы шығарады және қылмыстық іс материалдарын сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүзеге асыратын адамға, қажет болған кезде белгілі бір тергеу әрекеттерін және (немесе) процестік әрекеттерді жүргізуін көрсете отырып қайтарады. Прокурор осы қаулыны келісуден бас тартқан кезде адамның күдікті жағдайында болуы тоқтатылады.

Сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүзеге асыратын адам прокурор қабылдаған шешім туралы күдіктіні немесе өзіне қатысты прокурор күдікті деп тану туралы қаулыны келісуден бас тартқан адамды хабардар етеді.";

31) 38-тараудың тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:

"38-тарау. Сотқа дейінгі тергеп-тексерудің аяқталғаны туралы есепті жасау және қылмыстық істі прокурорға жіберу";

32) 298-баптың тақырыбы және бірінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын:

"298-бап. Сотқа дейінгі тергеп-тексерудің аяқталғаны туралы есепті жасау

1. Сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүзеге асыратын адам процеске қатысушыларды қылмыстық іс материалдарымен таныстырғаннан және олардың өтінішхаттарын шешкеннен кейін сотқа дейінгі тергеп-тексерудің аяқталғаны туралы есепті жасайды.";

33) 299-бап мынадай редакцияда жазылсын:

"299-бап. Қылмыстық іс бойынша сотқа дейінгі тергеп-тексерудің аяқталғаны туралы есептің мазмұны

1. Сотқа дейінгі тергеп-тексерудің аяқталғаны туралы есепте мыналар көрсетіледі:

1) сотқа дейінгі тергеп-тексерудің аяқталғаны туралы есептің жасалған уақыты және орны;

2) сотқа дейінгі тергеп-тексерудің аяқталғаны туралы есепті жасаған адамның лауазымы, тегі және аты-жөні;

3) күдіктінің тегі, аты және әкесінің аты (ол болған кезде), оның туған күні, айы, жылы және туған жері, оған жасады деп айып тағылып отырған іс-әрекет сараланатын қылмыстық заңның нақты бабы, бабының бөлігі және тармағы;

4) қылмыстық құқық бұзушылықтың оқиғасы, жасалған орны мен уақыты, оның тәсілі, салдары және өзге де мән-жайлар;

5) адамды айыптауға негіз болатын мән-жайларды растайтын дәлелдемелердің тізбесі;

6) айыптау актісін шығару туралы мәселені шешу үшін қылмыстық істі прокурорға жіберу және қылмыстық істі мәні бойынша қарау үшін сотқа жіберу туралы шешім.

2. Сотқа дейінгі тергеп-тексерудің аяқталғаны туралы есепке оны жасаған адам қол қояды.

3. Сотқа дейінгі тергеп-тексерудің аяқталғаны туралы есепке сот отырысына шақырылуға жататын адамдардың тізімі қоса беріледі. Тізімде адамның тегі, аты, әкесінің аты (ол болған кезде), оның процестік жағдайы, тұрғылықты жері, оның айғақтары берілген қылмыстық іс парағының және томының нөміріне сілтеме көрсетіледі.

Тізім екі бөліктен: күдікті және қорғаушы атаған адамдардың тізімінен (қорғау тізімінен) және сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүзеге асырған адам жасаған тізімнен (айыптау тізімінен) тұруға тиіс.

Тізім мөрленген конвертке салынады және қылмыстық іске қоса тігіледі.

Сотқа дейінгі тергеп-тексерудің аяқталғаны туралы есепке сотқа дейінгі тергеп-тексеру мерзімі, бұлтартпау шарасы, адамды күзетпен ұстау мерзімі, қолда бар заттай дәлелдемелер және оларды сақтау орны, азаматтық талап қоюды қамтамасыз ету және сот үкімін орындау үшін қабылданған шаралар, күдіктіден өндіріп алынуға жататын процестік шығындар мен сомалар, мәлімделген талап қою көрсетілетін анықтама да қоса беріледі.";

34) 300-баптың тақырыбы және бірінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын:

"300-бап. Сотқа дейінгі тергеп-тексерудің аяқталғаны туралы есепті және қылмыстық істі прокурорға жіберу

1. Қылмыстық іс сотқа дейінгі тергеп-тексерудің аяқталғаны туралы есеппен бірге прокурорға жіберіледі.";

35) 39-тараудың тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:

"39-тарау. Сотқа дейінгі тергеп-тексерудің аяқталғаны туралы есеппен бірге келіп түскен қылмыстық іс бойынша прокурордың шешімдері және әрекеттері";

36) 301-бапта:

тақырып және бірінші абзац мынадай редакцияда жазылсын:

"301-бап. Сотқа дейінгі тергеп-тексерудің аяқталғаны туралы есеппен бірге келіп түскен қылмыстық істі зерделеу кезінде прокурор шешетін мәселелер

Прокурор сотқа дейінгі тергеп-тексерудің аяқталғаны туралы есеппен бірге келіп түскен қылмыстық істі зерделейді және мыналарды:";

3) және 7) тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

"3) күдіктінің іс-әрекеті қайта саралауға жататынын-жатпайтынын;";

"7) істе бұлтартпау шарасын таңдауға, өзгертуге не оның күшін жоюға негіздердің бар-жоғын;";

37) 302-бапта:

тақырып мынадай редакцияда жазылсын:

"302-бап. Сотқа дейінгі тергеп-тексерудің аяқталғаны туралы есеппен бірге келіп түскен қылмыстық іс бойынша прокурордың шешімі және әрекеттері";

бірінші бөлікте:

1) тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"1) айыптау актісін жасайды;";

2) тармақ алып тасталсын;

екінші бөлік мынадай редакцияда жазылсын:

"2. Прокурор осы баптың бірінші бөлігінде көзделген әрекеттерді он тәулік ішінде жүзеге асырады, ал күрделі, көп эпизодты қылмыстық істер бойынша бұл әрекеттер бір айға дейінгі мерзімде жүзеге асырылуы мүмкін.";

38) мынадай мазмұндағы 302-1-баппен толықтырылсын:

"302-1-бап. Айыптау актісінің мазмұны

1. Прокурордың айыптау актісі кіріспе, сипаттау-уәждеу және қарар бөліктерінен тұрады.

2. Кіріспе бөлікте прокурор өзіне (өздеріне) қатысты айыптау актісі жасалып жатқан айыпталушының (айыпталушылардың) тегін, атын, әкесінің атын (ол болған кезде), айыпталушы (айыпталушылар) туралы мәліметтерді (азаматтығы, отбасылық жағдайы, айналысатын кәсібі, білімі, тұрғылықты жері, сотталғандығының бар-жоғы), оны (оларды) сипаттайтын өзге де деректерді, оған (оларға) қатысты таңдалған бұлтартпау шарасын, оның (олардың) әрекеттері сараланатын қылмыстық заңды (бапты , бөлікті, тармақты) көрсетеді.

3. Сипаттау-уәждеу бөлігінде: айыптаудың мәні, қылмыстың жасалған орны мен уақыты, оның тәсілдері, себептері, салдары және басқа да елеулі мән-жайлар, жәбірленуші туралы мәліметтер, айыпталушының кінәлілігін растайтын дәлелдемелер; Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің 48-бабына сәйкес ықтимал тәркіленуге жататын мүлік туралы мәліметтер; Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің 48-бабына сәйкес мүліктің ықтимал тәркіленуге жататынын растайтын дәлелдемелердің тізбесі; оның жауаптылығын жеңілдететін және ауырлататын мән-жайлар; психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтынуға байланысты психикалық, мінез-құлықтық бұзылушылықтардан (аурулардан) емдеуді қолданудың алғышарттары болып табылатын мән-жайлар туралы мәліметтер; қорғаушы тараптың өз пайдасына берген дәлелдері және осы дәлелдерді тексеру нәтижелері баяндалады. Айыптау актісінде істің томдары мен парақтарына сілтемелер болуға тиіс.

4. Айыптау актісінің қарар бөлігінде айыпталушының (айыпталушылардың) тегі, аты және әкесінің аты (ол болған кезде), оған жасады деп айып тағылып отырған

іс-әрекет сараланатын қылмыстық заңның нақты бабы, бабының бөлігі мен тармағы, айыпталушыны сотқа беру және қылмыстық істі соттылығы бойынша сотқа жіберу туралы шешім көрсетіледі.

5. Айыптау актісіне оның жасалған орны мен күні көрсетіле отырып, прокурор қол қояды.

6. Адам қылмыстық заңның әртүрлі баптарында, баптарының бөліктерінде немесе тармақтарында көзделген бірнеше қылмыстық құқық бұзушылықты жасады деп айыпталған кезде айыптау актісінде осы қылмыстық құқық бұзушылықтардың әрқайсысы жеке сараланып көрсетілуге тиіс.

Бір қылмыстық құқық бұзушылық жасады деп бірнеше адам айыпталған кезде айыптау актісінде қылмыстық құқық бұзушылықтың сарапануы әрбір айыпталушыға қатысты көрсетіледі.

7. Айыптау актісіне сот отырысына шақырылуға жататын адамдардың тізімі қоса беріледі. Тізімде адамның тегі, аты, әкесінің аты (ол болған кезде), оның процестік жағдайы, тұрғылықты жері, оның айғақтары берілген қылмыстық іс парағының және томының нөміріне сілтеме көрсетіледі.

Тізім екі бөліктен: қорғаушы тарап атаған адамдардың тізімінен (қорғау тізімінен) және прокурор жасаған тізімнен (айыптау тізімінен) тұруға тиіс.

Тізім мөрленген конвертке салынады және қылмыстық іске қоса тігіледі.

Айыптау актісіне сотқа дейінгі тергеп-тексеру мерзімі, бұлтартпау шарасы, адамды күзетпен ұстау мерзімі, қолда бар заттай дәлелдемелер және оларды сақтау орны, азаматтық талап қоюды қамтамасыз ету және сот үкімін орындау үшін қабылданған шаралар, айыпталушыдан өндіріп алынуға жататын процестік шығындар мен сомалар, мәлімделген талап қою көрсетілетін анықтама да қоса беріледі.";

39) 303-баптың екінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын:

"2. Егер прокурор кепіл, күзетпен ұстау немесе үйқамақ түріндегі бұлтартпау шарасының күшін жою, оны өзгерту не таңдау не күдіктінің күзетпен ұсталу немесе үйқамақта болу мерзімін ұзарту қажет деп тапса, ол тиісінше осы Кодекстің 145, 146, 147, 152 және 153-баптарын басшылыққа алады.";

40) 305-баптың тақырыбы және бірінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын:

"305-бап. Қылмыстық істі сотқа жіберу

1. Осы Кодекстің 304-бабында көзделген әрекеттер жасалған соң прокурор айыптау актісімен бірге қылмыстық істі соттылығы бойынша сотқа жібереді.";

41) 313-баптың бірінші бөлігінің 2) тармағындағы "Жоғарғы Сот Төрағасының ұсынуларын," деген сөздер алып тасталсын;

42) 314-баптың үшінші бөлігінің екінші абзацындағы "Айыптау актісі" деген сөздер "Сотқа дейінгі тергеп-тексерудің аяқталғаны туралы есеп, айыптау хаттамасы, сотқа дейінгі жеделдетілген тергеп-тексеру хаттамасы, қылмыстық теріс қылық туралы хаттама" деген сөздермен ауыстырылсын;

43) 320-баптың 4) тармағы мынадай редакцияда жазылсын:

"4) айыптау актісі, сотқа дейінгі жеделдетілген тергеп-тексеру хаттамасы, айыптау хаттамасы көшірмелерінің берілгенін-берілмегенін;";

44) 321-бапта:

төртінші бөлік мынадай редакцияда жазылсын:

"4. Алдын ала тыңдау барысында судья, соғыс уақытында немесе ұрыс жағдайында жасалған әскери қылмыстар туралы, кәмелетке толмағандардың жыныстық тиіспеушілігіне қарсы аса ауыр қылмыстар туралы, төтенше ахуал жағдайларында және жаппай тәртіпсіздіктер барысында жасалған адам өлтіру, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің 170 (төртінші бөлігінде), 175, 177, 178, 184, 255 (төртінші бөлігінде), 263 (бесінші бөлігінде), 286 (төртінші бөлігінде), 297 (төртінші бөлігінде), 298 (төртінші бөлігінде), 299 (төртінші бөлігінде)-баптарында көзделген қылмыстар туралы істерді қоспағанда, жасалғаны үшін қылмыстық заңда өмір бойына бас бостандығынан айыру көзделген қылмысты жасады деп айыпталатын сотталушыдан оның ісін алқабилердің қатысуымен қарау туралы өтінішхатының бар-жоғын, егер осындай өтінішхат мәлімделген болса, оның өз өтінішхатын қолдайтынын-қолдамайтынын анықтайды.";

алтыншы бөлік "айыптау актісін" деген сөздерден кейін ", сотқа дейінгі жеделдетілген тергеп-тексеру хаттамасын, айыптау хаттамасын" деген сөздермен толықтырылсын;

45) 340-бапта:

төртінші және бесінші бөліктер "айыптау актісін" деген сөздерден кейін ", сотқа дейінгі жеделдетілген тергеп-тексеру хаттамасын, айыптау хаттамасын" деген сөздермен толықтырылсын;

алтыншы бөлік "айыптау актісі" деген сөздерден кейін ", сотқа дейінгі жеделдетілген тергеп-тексеру хаттамасы, айыптау хаттамасы" деген сөздермен толықтырылсын;

46) 341-бапта:

бірінші бөлік "айыптау актісін" деген сөздерден кейін ", сотқа дейінгі жеделдетілген тергеп-тексеру хаттамасын, айыптау хаттамасын" деген сөздермен толықтырылсын;

екінші бөлік мынадай редакцияда жазылсын:

"2. Сот талқылауы жаңа айыптау актісін, сотқа дейінгі жеделдетілген тергеп-тексеру хаттамасын, айыптау хаттамасын жасау қажеттігіне байланысты кейінге қалдырылған кезде сот қорғаушы тараптың істің қосымша материалдарымен танысу құқығын қамтамасыз ету үшін шаралар қабылдайды және жаңа айыптаудан қорғануға дайындалу үшін ақылға қонымды мерзім ұсынады.

Жаңа айыптау актісі, сотқа дейінгі жеделдетілген тергеп-тексеру хаттамасы, айыптау хаттамасы сотталушыға, оның қорғаушысына (ол қатысып отырған кезде),

жәбірленушіге, заңды өкілге және өкілге табыс етіледі және істің материалдарына қосып тігіледі.";

47) 342-бапта:

мынадай мазмұндағы 3-1-бөлікпен толықтырылсын:

"3-1. Аса ауыр қылмыстар туралы істер бойынша осы баптың екінші бөлігінде көрсетілген мерзім өткеннен кейін сот күзетпен ұстау мерзімін өзінің қаулысымен он сегіз айға дейін ұзартуға құқылы. Айрықша жағдайларда көрсетілген мерзім соттың уәжді қаулысы бойынша, бірақ әрбір ретте бір айдан аспайтын мерзімге ұзартылуы мүмкін.";

бесінші бөлік алып тасталсын;

48) 347-1-бапта:

екінші бөлікте:

екінші абзац мынадай редакцияда жазылсын:

"Сот отырысының қысқаша хаттамасында соттың әрекеттері олардың болған ретімен қамтылады және:";

9) тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"9) процеске қатысушылардың және іске қатысатын өзге де адамдардың арыздары, қарсылықтары мен өтінішхаттары туралы; сот шығарған қаулылар туралы; файл нөмірі мен жауап алыну уақыты көрсетіле отырып, сотта жауап алынған адамдар туралы, соттың жазбаша құжаттарды, заттай дәлелдемелерді зерттеу уақыты туралы, іске қосымша материалдарды қоса тіркеу туралы, сот жарыссөзін жүргізудің, сотталушының соңғы сөзінің, соттың кеңесу бөлмесіне кетуінің және сот актісін жария етудің уақыты туралы мәліметтер;";

мынадай мазмұндағы 2-1-бөлікпен толықтырылсын:

"2-1. Іс бойынша төрағалық етуші сот отырысының аудио-, бейнетіркеуінің толықтығы мен сапасын тексереді. Егер сот отырысының аудио-, бейнежазбасы сапасыз болып табылса, онда осы Кодекстің 347-бабының талаптарына сәйкес басты сот талқылауының хаттамасы жасалады.";

49) 355-бап мынадай редакцияда жазылсын:

"355-бап. Сотталушының жеке басын және айыптау актісі, сотқа ейінгі жеделдетілген тергеп-тексеру хаттамасы, айыптау хаттамасы көшірмелерінің уақтылы табыс етілгенін анықтау

Төрағалық етуші сотталушының тегін, атын, әкесінің атын (ол болған кезде), туған жылын, айын, күнін және туған жерін анықтай отырып, оның жеке басын анықтайды, деректерді жеке басын куәландыратын құжатымен немесе оның куәландырылған көшірмесімен салыстырады, сот ісі жүргізілетін тілді білетінін, тұрғылықты жерін, кәсібін, білімін, отбасылық жағдайын және оның жеке басына қатысты басқа да деректерді анықтайды. Содан кейін төрағалық етуші айыптау актісі, сотқа дейінгі жеделдетілген тергеп-тексеру хаттамасы, айыптау хаттамасы көшірмелерінің

сотталушыға табыс етілгенін-табыс етілмегенін және нақты қашан табыс етілгенін анықтайды. Бұл ретте істі сотта талқылау, егер сотталушы бұл туралы өтінішхат бермесе, сондай-ақ осы Кодекстің 411-бабының екінші бөлігінде көзделген жағдайды қоспағанда, айыптау актісінің, сотқа дейінгі жеделдетілген тергеп-тексеру хаттамасының, айыптау хаттамасының көшірмелері табыс етілген күннен бастап үш тәуліктен ерте басталмайды.";

50) 368-баптың бірінші бөлігінің бірінші абзацындағы "сотқа дейінгі дайындық барысында" деген сөздер "сотқа дейінгі іс жүргізу кезінде" деген сөздермен ауыстырылсын;

51) мынадай мазмұндағы 379-1-баппен толықтырылсын:

"379-1-бап. Соттың азаматтық талап қоюды қарауы

1. Сот азаматтық талап қоюды осы Кодекстің 20-тарауының қағидалары бойынша сот отырысында қарайды.

2. Процеске қатысушы азаматтық талап қоюды шешу үшін қосымша дәлелдемелер ұсына алады. Бұл ретте, ол істе қандай маңызы бар мән-жайды растау үшін дәлелдемені ұсынғысы келетінін негіздеуге тиіс.

3. Дәлелдемелер сот белгілеген мерзімде ұсынылуға тиіс.";

52) 382-баптың екінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын:

"2. Істі сотта талқылаудың қысқартылған тәртібі сотталушыдан, жәбірленушіден жауап алудан, медиация тәртібімен татуласуға қол жеткізу туралы келісімнің мән-жайларын, азаматтық талап қою бойынша төлемдерді және процестік шығындарды төлеу мерзімі мен тәртібі туралы мәселелерді анықтаудан ғана тұрады. Қысқартылған сот талқылауы он тәулікке дейінгі мерзімде аяқталуға тиіс, айрықша жағдайларда бұл мерзім судьяның уәжді қаулысымен жиырма тәулікке дейін ұзартылуы мүмкін.";

53) 398-баптың бірінші бөлігінің 4) тармағының бірінші абзацы және 9) тармағы мынадай редакцияда жазылсын:

"4) жасалғанына сотталушы кінәлі деп танылған әрбір қылмыстық құқық бұзушылық үшін оған тағайындалған негізгі және қосымша жазаның түрі мен мөлшері, қылмыстардың қайталану түрі, сондай-ақ алдыңғы үкім бойынша шартты түрде сотталудың күшін жою немесе оны сақтау, алдыңғы үкім бойынша кепілгерлікті белгілей отырып, қылмыстық жауаптылықтан босатудың күшін жою туралы шешім және Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің 58 және 60-баптарының негізінде өтелуге жататын түпкілікті жазалау шарасы көрсетілуге тиіс.";

"9) үкім заңды күшіне енгенге дейін сотталушыға қатысты бұлтартпау шарасы және процестік мәжбүрлеу шарасы туралы шешім;";

54) 406-баптың төртінші бөлігі алып тасталсын;

55) 46-тарау мынадай мынадай мазмұндағы 406-1-баппен толықтырылсын:

"406-1-бап. Үкім, қаулы заңды күшіне енгенге дейін сот шешетін мәселелер

Үкім немесе қаулы заңды күшіне енгенге дейін сот олардың мәнін өзгертпей, жіберілген анық қате жазуларды түзету және олардағы түсініксіз тұстарды түсіндіру, сот үкімімен не қаулысымен тағдыры шешілмеген заттай дәлелдемелер, азаматтық талап қоюды шешу кезіндегі техникалық және арифметикалық қателерді түзету туралы , сондай-ақ процестік шығындардың, Жәбірленушілерге өтемақы қорына мәжбүрлі төлемнің және оларды дұрыс есептемеген жағдайда мемлекеттік баждың мөлшері туралы қосымша қаулы шығаруға құқылы.";

56) 408-баптың екінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын:

"2. Шағымда ол берілген соттың атауы, қылмыстық құқық бұзушылық оқиғасының сипаттамасы, дәлелдемелері көрсетіле отырып, оның жасалған орны мен уақыты, сотқа істі іс жүргізуге қабылдау туралы өтініш, қылмыстық жауаптылыққа тартылатын адам туралы мәліметтер, адам қылмыстық жауаптылыққа тартылатын қылмыстық заң (бап, бөлік, тармақ), сотқа шақырылуы қажетті куәлардың тізімі қамтылуға тиіс. Шағымға оны берген адам қол қояды. Анонимді шағымдар іс жүргізуге қабылданбайды.";

57) 424-бап мынадай мазмұндағы үшінші бөлікпен толықтырылсын:

"3. Кассациялық саты үкімнің және барлық кейінгі қаулылардың күшін жойып, істі апелляциялық сатыдағы сотқа жаңадан сот қарауына жіберген жағдайда істі апелляциялық сатыда қарау осы Кодекстің 41 – 46-тарауларының қағидалары бойынша жүзеге асырылады.";

58) 431-баптың бірінші бөлігінде:

8) және 9) тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

"8) осы Кодекстің 323-бабына, 340-бабының үшінші бөлігіне сәйкес және сотқа дейінгі іс жүргізу сатысында қылмыстық-процестік заңды бұза отырып, процестік келісімнің жасалуына байланысты үкімнің күшін жою және істі прокурорға жіберу;

9) осы Кодекстің 436-бабы үшінші бөлігінің 2), 5) және 9) тармақтарында көзделген процестік құқық нормаларының бұзылғаны анықталған жағдайда және сотта қылмыстық-процестік заңды бұза отырып, процестік келісімнің жасалуына байланысты үкімнің күшін жою және істі бірінші сатыдағы сотқа жаңадан қарауға жіберу;";

мынадай мазмұндағы 10) тармақпен толықтырылсын:

"10) егер іс мәні бойынша қаралмаса, сот қаулысының күшін жою және істі жаңадан қарауға жіберу туралы шешімдердің бірін қабылдайды.";

59) 442-баптың бірінші бөлігінің 3) және 9) тармақтары мынадай редакцияда жазылсын:

"3) айыптаушы тараптың шағымын, прокурордың өтінішхатын қанағаттандыру үшін негіздер болған кезде неғұрлым қатаң жаза тағайындауға немесе қосымша жаза қолдануға;";

"9) үкімге азаматтық талап қою, процестік шығындарды және Жәбірленушілерге өтемақы қорына мәжбүрлі төлемді өндіріп алу бөлігінде өзгерістер енгізуге;";

60) 443-баптың бірінші және жетінші бөліктері мынадай редакцияда жазылсын:

"1. Осы Кодекстің 431-бабы бірінші бөлігінің 1), 2), 3) және 8) тармақтарында көзделген жағдайларда (бірінші сатыдағы соттың үкімін өзгеріссіз қалдыру, үкімді өзгерту, істі тоқтата отырып үкімнің күшін жою, үкімнің күшін жою және істі осы Кодекстің 323-бабына, 340-бабының үшінші бөлігіне сәйкес және сотқа дейінгі іс жүргізу сатысында қылмыстық-процестік заңды бұза отырып, процестік келісімнің жасалуына байланысты прокурорға жіберу туралы) апелляциялық қаулы шығарылады.

Апелляциялық қаулы кіріспе, сипаттау-уәждеу және қарар бөліктерінен тұрады.";

"7. Осы Кодекстің 441-бабының бірінші бөлігіне сәйкес жаңа үкім қаулы етіліп, үкімнің күші жойылған жағдайда, апелляциялық сатыдағы сот үкімнің күшін жою туралы қосымша қаулы шығармай, осы Кодекстің 46-тарауының қағидалары бойынша апелляциялық үкім шығарады, онда бірінші сатыдағы сот үкімінің күші жойылғанын көрсетеді.";

61) 444-баптың бірінші, екінші және үшінші бөліктері мынадай редакцияда жазылсын:

"1. Апелляциялық үкім, қаулы кеңесу бөлмесінде шығарылады, оған судья (судьялар) қол қояды және судья (судьялар) кеңесу бөлмесінен қайта оралғаннан кейін отырыс залында сот актісінің кіріспе және қарар бөліктері жария етіледі.

2. Үкімнің, қаулының көшірмелері шығарылған күнінен бастап он тәуліктен кешіктірілмей тараптарға жіберіледі.

3. Апелляциялық үкім, қаулы жария етілген кезінен бастап заңды күшіне енеді.";

62) 445-баптың бірінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын:

"1. Апелляциялық сатының үкімі немесе қаулысы шығарылған күнінен бастап он тәуліктен кешіктірілмей, орындауға енгізу үшін іспен бірге бірінші сатыдағы сотқа жіберіледі.";

63) 475-бапта:

тақырып мынадай редакцияда жазылсын:

"475-бап. Үкімнің орындалуын кейінге қалдыру, мерзімін ұзарту";

екінші бөліктегі "алты айға дейін" деген сөздер "бір жылға дейінгі" деген сөздермен ауыстырылсын;

64) 476-бапта:

12) тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"12) басқа да орындалмаған үкімдер болған кезде, егер бұл уақыты жағынан соңғы үкімде шешілмесе, үкімді орындау туралы (Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің 58-бабының алтыншы бөлігі, 60-бабы);";

мынадай мазмұндағы 14-1) тармақпен және 22) тармақтағы "босату туралы мәселелерді қарау жатады." деген сөздер "босату туралы;" деген сөздермен ауыстырылып, 23) тармақпен толықтырылсын:

"14-1) жазасын өтеген адамдарға әкімшілік қадағалауды белгілеу, ұзарту туралы;";

"23) тағдырын сот шешпеген заттай дәлелдемелер туралы, азаматтық талап қоюды шешу кезінде техникалық және арифметикалық қателерді түзету туралы, сондай-ақ процестік шығындардың, Жәбірленушілерге өтемақы қорына мәжбүрлі төлемнің және оларды дұрыс есептемеген жағдайда мемлекеттік баждың мөлшері туралы мәселелерді қарау жатады.";

65) 477-бапта:

бірінші бөліктің бірінші абзацы мынадай редакцияда жазылсын:

"1. Үкімді орындауға байланысты мәселелерді – осы баптың үшінші бөлігінде көрсетілген мәселелерді қоспағанда, үкім орындалатын жерде жұмыс істейтін аудандық және оған теңестірілген сот, ал ол болмаған кезде жоғары тұрған сот шешеді. ";

үшінші бөлік мынадай редакцияда жазылсын:

"3. Үкім шығарған сот осы Кодекстің 476-бабының 13), 17), 22) және 23) тармақтарында көрсетілген мәселелерді қарайды.";

66) 478-бапта:

екінші бөлік мынадай редакцияда жазылсын:

"2. Осы Кодекстің 476-бабының 1), 3), 6), 8), 10), 12), 14), 14-1), 18) және 21) тармақтарында көрсетілген мәселелер жазаны орындайтын мекеменің немесе органның ұсынуы бойынша қаралады.";

мынадай мазмұндағы 3-2-бөлікпен толықтырылсын:

"3-2. Осы Кодекстің 476-бабының 23) тармағында көрсетілген мәселені сот сотталған адамның, оның қорғаушысының, сондай-ақ өзге де мүдделі тұлғалардың өтінішхаты, жазаны орындайтын мекеменің немесе органның ұсынуы бойынша қарайды.";

төртінші бөлік мынадай редакцияда жазылсын:

"4. Сот үкімді орындауға байланысты мәселелерді өтінішхат келіп түскен күннен бастап бір ай мерзімде сотталған адамның қатысуымен ашық сот отырысында жеке-дара қарайды. Осы Кодекстің 476-бабының 1), 3), 6), 7), 8), 10), 14), 17) және 23) тармақтарында көзделген мәселелерді қарау сотталған адамның қатысуынсыз жүзеге асырылуы мүмкін.";

67) 484-бапта:

үшінші бөліктің 1) тармағындағы "бойынша;" деген сөз "бойынша кассациялық тәртіппен қайта қаралуы мүмкін." деген сөздермен ауыстырылып, 2) тармағы алып тасталсын;

төртінші бөлік мынадай редакцияда жазылсын:

"4. Кассациялық сатының қаулысы осы Кодекстің 485-бабының екінші бөлігінде көзделген негіздер болған кезде Қазақстан Республикасы Бас Прокурорының наразылығы бойынша қайта қаралуы мүмкін.";

68) 485-бапта:

бірінші бөлікте:

бірінші абзац мынадай редакцияда жазылсын:

"1. Осы Кодекстің 484-бабының бірінші бөлігінде көрсетілген, заңды күшіне енген сот актілерін кассациялық тәртіппен қайта қарауға мыналарға:";

6), 7) және 8) тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

"6) азаматтық талап қоюды дұрыс шешпеуге, мүлікті тәркілеу туралы мәселені дұрыс шешпеуге;

7) медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларын қолдану кезінде қаулыны заңсыз немесе негізсіз түрде шығаруға;

8) Осы Кодекстің 446-бабының үшінші бөлігінде көзделген жағдайда қайшылықтарын жою туралы ұсыну енгізілген сот актілерінің қайшылықтарына алып келген, қылмыстық және қылмыстық-процестік заңдардың дұрыс қолданылмауы негіз болып табылады.";

екінші бөліктің 2) тармағындағы "сотталған;" деген сөз "сотталған жағдайлар болып табылады." деген сөздермен ауыстырылып, 3) тармағы алып тасталсын;

69) 486-бапта:

тақырып мынадай редакцияда жазылсын:

"486-бап. Заңды күшіне енген сот актілеріне өтінішхат беруге, наразылық келтіруге құқығы бар адамдар";

екінші бөлік мынадай редакцияда жазылсын:

"2. Қазақстан Республикасының Бас Прокуроры заңды күшіне енген сот актілерін кассациялық тәртіппен қайта қарау туралы наразылықты өз бастамасы бойынша да, осы баптың бірінші бөлігінде аталған адамдардың өтінішхаты бойынша да, осы Кодекстің 485-бабында көрсетілген негіздер бойынша да енгізуге құқылы.

Өтінішхат наразылыққа қоса тіркеледі.";

70) 487-баптың мәтініндегі ", ұсыну" деген сөздер алып тасталсын;

71) 488-бапта:

тақырып мынадай редакцияда жазылсын:

"488-бап. Заңды күшіне енген сот үкімін, қаулысын қайта қарау туралы өтінішхат, наразылық беру тәртібі";

бірінші бөліктегі ", ұсыну", ", ұсынуда" деген сөздер алып тасталсын;

мынадай мазмұндағы 1-1-бөлікпен толықтырылсын:

"1-1. Осы Кодекстің 484-бабының бірінші бөлігінде көзделген сот актілерін қайта қарау туралы өтінішхат Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының қылмыстық істер жөніндегі сот алқасына беріледі.";

екінші, төртінші, бесінші және алтыншы бөліктердегі ", ұсынуға", ", ұсынудың", ", ұсыну", ", ұсынуын", ", ұсынуды" деген сөздер алып тасталсын;

72) 489-бапта:

тақырып мынадай редакцияда жазылсын:

"489-бап. Өтінішхаттарды, наразылықты қарамай қайтару";

бірінші бөлікте:

бірінші абзац мынадай редакцияда жазылсын:

"1. Заңды күшіне енген сот актілерін қайта қарау туралы өтінішхаттар, наразылық мынадай негіздер бойынша:";

1), 2), 3) және 4) тармақтардағы ", ұсыну", ", ұсынуды" деген сөздер алып тасталсын ;

6) тармақ "судьяның" деген сөзден кейін "(судьялардың)" деген сөзбен толықтырылсын;

екінші бөліктегі ", ұсынуды" деген сөз алып тасталсын;

73) 490-бапта:

бірінші бөлік 2) тармақтағы "туралы мәселелерді шешеді." деген сөздер "туралы;" деген сөздермен ауыстырылып, мынадай мазмұндағы 3) тармақпен толықтырылсын:

"3) тараптарды шақыра отырып, өтінішхатты алдын ала қарау күні туралы мәселелерді шешеді.";

мынадай мазмұндағы 3-1 және 3-2-бөліктермен толықтырылсын:

"3-1. Заңды күшіне енген сот актілерін қайта қарау туралы өтінішхатты алдын ала қарауды үш судья тараптарды шақыра отырып, ашық сот отырысында жүргізеді, олардың келмеуі өтінішхатты қарауға кедергі келтірмейді.

3-2. Өтінішхатты алдын ала қарау кезінде судьялар өтінішхаттың дәлелдерін де, осы Кодекстің 485-бабының екінші бөлігінде көзделген негіздердің бар-жоғын да тексереді. ";

төртінші бөліктегі "Қазақстан Республикасы Жоғарғы Соты Төрағасының ұсынуына," деген сөздер алып тасталсын;

74) 491-бапта:

бірінші бөліктің бірінші абзацы мынадай редакцияда жазылсын:

"1. Судьялар өтінішхатты алдын ала қарау нәтижелері бойынша:";

екінші бөлікте:

бірінші абзацтағы "Судьяның" деген сөз "Судьялардың" деген сөзбен ауыстырылсын;

2) тармақтағы "судьяның" деген сөз "судьялардың" деген сөзбен ауыстырылсын;

75) 492-баптың бірінші бөлігіндегі "Қазақстан Республикасы Жоғарғы Соты Төрағасының ұсынуы," деген сөздер алып тасталсын;

76) 494-бапта:

алтыншы, он екінші және он төртінші бөліктер мынадай редакцияда жазылсын:

"6. Егер өтінішхатты, наразылықты айыптаушы тарап берген болса, онда оның өкілдері бірінші болып сөз сөйлейді, содан соң төрағалық етуші процестің басқа қатысушыларына сөз береді.

Қазақстан Республикасы Бас Прокурорының наразылығында жазылған уәждер мен дәлелдерді оның тапсырмасы бойынша сот отырысында тиісті прокурор баяндауы мүмкін.";

"12. Кассациялық сатыдағы сот соттың актілерін өзгертуге және:

1) онша ауыр емес қылмыстық құқық бұзушылық туралы заңды қолдануға және өзгертілген сараласуына сәйкес жаза тағайындауға;

2) сот тағайындаған жазаны жеңілдетуге;

3) неғұрлым ауыр қылмыстық құқық бұзушылық туралы заңды қолдануға, неғұрлым қатаң жаза тағайындауға немесе айыптаушы тараптың шағымын, прокурордың наразылығын қанағаттандыру үшін негіздер болған кезде, сотталған адам сотқа берілген айыптаудың шегінде қосымша жаза қолдануға;

4) қылмыстық-атқару жүйесі мекемесінің түрін өзгертуге;

5) қылмыстардың тиісті қайталануының болуын, егер мұны бірінші сатыдағы сот жасамаса немесе дұрыс жасамаса, тануға;

6) Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің 64-бабының бесінші бөлігіне сәйкес алдыңғы үкім бойынша шартты түрде соттаудың күшін жоюға не Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің 69-бабының бесінші бөлігіне сәйкес алдыңғы үкім бойынша қылмыстық жауаптылықтан босатудың күшін жоюға және осыған байланысты Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің 60-бабының қағидалары бойынша жазаны, егер мұны бірінші сатыдағы сот жасамаса, тағайындауға;

7) Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің 72-бабы жетінші бөлігінің 2) және 3) тармақтарында көзделген жағдайларда шартты түрде мерзімінен бұрын босатудың күшін жоюға және Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің 60-бабының қағидалары бойынша жаза тағайындауға;

8) азаматтық талап қою, сондай-ақ процестік шығындарды өндіріп алу мәселелері бойынша, заттай дәлелдемелер туралы шешім бөлігінде үкімге өзгерістер енгізуге;

9) Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің 98-бабына сәйкес медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларын қолдануға құқылы.

Сот тараптардың өтінішхаты немесе өз бастамасы бойынша сотталушыға немесе сотталған адамға қатысты бұлтартпау шарасын сақтау, таңдау, күшін жою немесе өзгерту туралы мәселені шешеді, бұл туралы қаулыда көрсетеді.

Қылмыстық іс тоқтатылған не бас бостандығынан айыруға байланысты емес жаза тағайындалған кезде күзетпен ұсталып отырған сотталған адам күзетілуден дереу босатылуға жатады. Сот сотталған адамның назарына жеткізу және оны орындау үшін жазаны орындайтын мекемеге немесе органға сот қаулысының көшірмесін және қабылданған шешім туралы телеграф хабарламасын дереу жібереді.";

"14. Сот үкімінің заңдылығын, негізділігін және әділдігін істі қарайтын сот толық көлемде тексереді және ұсынуда, наразылықта немесе өтінішхатта көрсетілмеген

негіздер бойынша, егер бұл ретте сотталған адамның жағдайы нашарламайтын болса, оған өзгерістер енгізуге құқылы.

Сот актісіне өздеріне қатысты ұсыну, наразылық немесе өтінішхат келтірілмеген басқа сотталғандарға қатысты өзгерістер енгізуге, егер бұл ретте сотталғандардың жағдайы нашарламайтын болса, өзіне қатысты ұсыну, наразылық немесе өтінішхат келтірілген сотталған адаммен сыбайласып жасалған қылмыстық құқық бұзушылықтар бойынша ғана жол беріледі.

Сот жағдайды нашарлату туралы шешімді ұсынуда, прокурордың наразылығында немесе жәбірленушінің өтінішхатында көрсетілген сотталғандарға (ақталғандарға) қатысты және сол негіздер бойынша ғана қабылдауға құқылы. Сот сотталған адамның жағдайын оның өтінішхаты немесе оның қорғаушысының немесе өкілінің өтінішхаты бойынша нашарлатуға құқылы емес.

Сот талқылауының нысанасы болмаған фактілерді анықтауға немесе дәлелденген деп есептеуге сот құқылы емес.";

он алтыншы, он жетінші және он сегізінші бөліктер алып тасталсын;

77) 499-баптың екінші бөлігінің 4) тармағында:

"қорытындысында" деген сөз "өтінішхатында" деген сөзбен ауыстырылсын;

"ұйғарым" деген сөз "қаулы" деген сөзбен ауыстырылсын;

78) 501-баптың төртінші бөлігінің 3) тармағындағы "прокурор жүргізілген тексерудің немесе тергеп-тексерудің нәтижелері бойынша қорытынды жасаған" деген сөздер "жүргізілген тексерудің немесе тергеп-тексерудің нәтижелері бойынша прокурор жаңадан ашылған мән-жайлар бойынша іс жүргізуді қозғау туралы өтінішхатты сотқа енгізген" деген сөздермен ауыстырылсын;

79) 502-бап мынадай редакцияда жазылсын:

"502-бап. Жаңадан ашылған мән-жайлар бойынша іс жүргізуді қозғау тәртібі

1. Жаңадан ашылған мән-жайлар бойынша іс жүргізуді қозғау туралы өтінішхат беру құқығы сотталған адамға, ақталған адамға, жәбірленушіге немесе олардың заңды өкілдері мен қорғаушыларына, сондай-ақ прокурорға тиесілі.

2. Азаматтардың, оның ішінде осы іс бойынша процеске қатысушылардың да арыздары, ұйымдардың лауазымды адамдарының хабарлары, сондай-ақ басқа да қылмыстық істерді тергеп-тексеру және қарау барысында алынған деректер жаңадан ашылған мән-жайлар бойынша іс жүргізуді қозғауға себеп болады.

3. Осы Кодекстің 499-бабы екінші бөлігінің 1), 2), 3), 5), 6) және 7) тармақтарында көзделген негіздер бойынша өтінішхат үкімді, қаулыны шығарған сотқа келтіріледі.

4. Осы Кодекстің 499-бабы екінші бөлігінің 4) тармағында көзделген жаңадан ашылған мән-жайлар бойынша іс жүргізуді қозғау туралы арыздар, хабарлар прокурорға беріледі.

Прокурор арызды, хабарды қарау нәтижелері бойынша осы Кодекстің 499-бабы екінші бөлігінің 4) тармағында көзделген мән-жайлардың бар-жоғын көріп, тексеруді, тергеп-тексеруді ұйымдастырады не арызды, хабарды қанағаттандырудан бас тартады.

Прокурордың жаңадан ашылған мән-жайлар бойынша іс жүргізуді қозғау туралы арызды, хабарды қанағаттандырудан бас тарту туралы жауабы арыз иесіне қаулыға жоғары тұрған прокурорға немесе сотқа осы Кодекстің 106-бабында көзделген тәртіппен шағым жасау құқығы түсіндіріле отырып, үш тәулік ішінде жіберіледі.

Жаңадан ашылған мән-жайларды тергеп-тексеру кезінде осы Кодекстің қағидалары сақтала отырып, жауап алу, қарап-тексеру, сараптама, алу және өзге де тергеу әрекеттері жүргізілуі мүмкін.

5. Тексеру немесе тергеп-тексеру арқылы үкім, қаулы шығару кезінде сотқа беймәлім болған, өздігінен немесе бұрын анықталған мән-жайлармен бірге сотталушы адамның кінәсіздігін немесе оның ауырлық дәрежесі жөнінен өзі сотталғаннан гөрі өзге қылмыстық құқық бұзушылық жасағанын не ақталған адамның немесе өзіне қатысты істі сот тоқтатқан адамның кінәлілігін айғақтайтын өзге де мән-жайлар анықталған кезде прокурор үкімді, қаулыны шығарған сотқа қылмыстық істі және тексеру немесе тергеп-тексеру материалдарын қоса бере отырып, жаңадан ашылған мән-жайлар бойынша іс жүргізуді қозғау туралы өтінішхатты енгізеді.";

80) 503-бап алып тасталсын;

81) 504-бап мынадай редакцияда жазылсын:

"504-бап. Соттың іс бойынша жаңадан ашылған мән-жайлар бойынша іс жүргізуді қозғау туралы өтінішхаттарды қарау тәртібі

1. Сотқа жаңадан ашылған мән-жайлар бойынша іс жүргізуді қозғау туралы өтінішхат келіп түскен кезде судья он тәулік ішінде өтінішхаттың осы Кодекстің 499-бабының талаптарына сәйкестігін тексереді және мынадай шешімдердің бірін қабылдайды:

1) өтінішхатты соттың іс жүргізуіне қабылдау және жаңадан ашылған мән-жайлар бойынша іс жүргізуді қайта бастау туралы қаулы шығарады;

2) егер өтінішхат осы Кодекстің 499-бабының талаптарына сәйкес келмесе және оған осы Кодекстің 499-бабы екінші бөлігінің 1), 2), 3), 5), 6) және 7) тармақтарында көзделген негіздерді растайтын сот актілері немесе өзге де актілер қоса тіркелмесе, егер ол осы Кодекстің 500-бабына сәйкес жаңадан ашылған мән-жайлар бойынша қайта қарауға жатпайтын сот шешімдеріне қатысты болса не оны қанағаттандырудан бас тарту туралы шешім қабылданған сол бір негіздер бойынша нақ сол тарап берсе, өтінішхатты қараусыз қайтарады.

Кассациялық сатыдағы сотта, сондай-ақ апелляциялық сатыдағы сотта, егер іс алқалы түрде қаралған жағдайда, өтінішхаттың осы Кодекстің 499-бабының талаптарына сәйкестігін тексеруді тиісті соттың судьясы жеке-дара жүргізеді.

Жаңадан ашылған мән-жайлар бойынша іс жүргізуді қозғау туралы прокурордың өтінішхатын сот тікелей қарайды.

2. Өтінішхатты алдын ала қарау нәтижелері бойынша шығарылған қаулының көшірмесі өтінішхатты берген адамға жіберіледі. Өтінішхат қайтарылған жағдайда оған қоса берілген құжаттар қайтарылуға жатады.

3. Жаңадан ашылған мән-жайлар бойынша іс жүргізуді қайта бастау туралы судьяның қаулысы бар өтінішхатты сот іс жүргізу қайта басталған не прокурордың өтінішхаты келіп түскен күннен бастап отыз тәуліктен кешіктірмей ашық сот отырысында қарауға тиіс.

4. Жаңадан ашылған мән-жайлар бойынша іс жүргізуді қайта бастау туралы өтінішхатты үкім, қаулы шығарған бірінші сатыдағы соттың судьясы жеке-дара қарайды. Егер іс бойынша апелляциялық, кассациялық сатылардағы соттар қаулылар шығарған болса, сот шешімдерін қайта қарауды:

1) апелляциялық сатыдағы сот – егер істі апелляциялық сатыдағы сот жеке-дара қараған болса, жеке-дара және егер іс алқалы түрде қаралса, алқалы түрде;

2) кассациялық сатыдағы сот – алқалы түрде жүзеге асырады.

5. Сот отырысына арыз иесі, оның өкілі, қорғаушы, прокурор, процеске өзге де қатысушылар және сот отырысына шақырылған адамдар қатысады. Сот талқылауының уақыты мен орны туралы тиісінше хабарланған аталған тұлғалардың келмеуі өтінішхатты қарауға кедергі болмайды. Қажет болған кезде сот оларды, сондай-ақ өзге де тұлғаларды сот отырысына келуге міндеттеуге құқылы. Күзетпен ұсталып отырған сотталған адамның сот талқылауына қатысуы бейнебайланыс режимінде ғылыми-техникалық құралдар қолданыла отырып қамтамасыз етілуі мүмкін.

6. Сот отырысында қарсылық білдірулер мен өтінішхаттар қаралғаннан кейін бірінші болып сот актісін жаңадан ашылған мән-жайлар бойынша қайта қарау негіздері туралы өтінішхатты баяндайтын арыз иесі не тиісті өтінішхатпен сотқа жүгінген кезде прокурор сөз сөйлейді, сот содан соң соттың отырысына келген басқа тұлғалардың сөздерін тыңдайды, арыз иесі, жүргізілген тексеру немесе тергеп-тексеру нәтижелері бойынша прокурор ұсынған материалдарды зерттейді.";

82) 505-бапта:

төртінші бөліктегі "қайта бастау" деген сөздер "қозғау" деген сөзбен ауыстырылсын ;

бесінші бөлік мынадай редакцияда жазылсын:

"5. Бірінші, апелляциялық сатылардағы соттың жаңадан ашылған мән-жайлар бойынша іс жүргізуді қозғау туралы өтінішхатты қарау қорытындылары бойынша шығарылған қаулылары – шығарылған күнінен бастап он бес тәулік өткен соң, ал егер оларға шағым жасалса және жоғары тұрған сот оларды күшінде қалдырса, онда жоғары тұрған сот қаулыны шығарған күні заңды күшіне енеді.

Қазақстан Республикасының Жоғарғы Соты шығарған қаулы, сондай-ақ бірінші сатыдағы соттың шағым жасалған қаулысын өзгеріссіз қалдыру, оның күшін жою немесе оны өзгерту туралы апелляциялық сатыдағы соттың қаулысы түпкілікті болып табылады және одан әрі шағым жасалуға, наразылық білдірілуге жатпайды.";

83) 506-бап алып тасталсын;

84) 507-бапта:

бірінші бөліктегі "қайта бастау" деген сөздер "қозғау" деген сөзбен ауыстырылсын;

екінші бөлік мынадай мазмұндағы екінші абзацпен толықтырылсын:

"Осы Кодекстің 490 және 491-баптарында көзделген қағидалар апелляциялық сатыдағы соттың қаулыларына шағымдарға, наразылықтарға қолданылмайды және оларды кассациялық сатыдағы сот тікелей қарайды.";

85) 518-баптың төртінші бөлігіндегі "жетінші" деген сөз "үшінші" деген сөзбен ауыстырылсын;

86) 527-бап мынадай мазмұндағы 1-1 және 1-2-бөліктермен толықтырылсын:

"1-1. Хаттамада сондай-ақ:

1) егер бар болса, куәлар мен жәбірленушілердің тегі, аты, әкесінің аты (олар болған кезде), мекенжайлары;

2) қылмыстық құқық бұзушылық іздерін тіркеу кезінде пайдаланылған болса не оларда іздер тіркелсе, ғылыми-техникалық құралдар мен электрондық жеткізгіштер көрсетіледі.

1-2. Қылмыстық теріс қылық туралы хаттамада сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүзеге асырған адамның сот ісін жүргізу тілін айқындау, қылмыстық сот ісін жүргізу форматын таңдау, қорғаушыны, аудармашыны тарту туралы, оның ішінде олардың құқықтары мен міндеттерін түсіндіру, нәрселерді, құжаттарды және өзге де мүлікті заттай дәлелдемелер ретінде тану және оларды іске қоса тіркеу, процестік шығындарды анықтау, азаматтық талапкер деп тану туралы шешімдері, сондай-ақ қорғаушы қызметінен бас тарту туралы арыз көрсетілуі мүмкін.

Қылмыстық теріс қылық туралы хаттамаға қылмыстық құқық бұзушылық жасау фактісін растайтын құжаттар да қоса тіркеледі.";

87) 537-баптың үшінші бөлігіндегі "бекіткен" деген сөз "жасаған" деген сөзбен ауыстырылсын;

88) 547-баптың он бірінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын:

"11. Тергеп-тексеру аяқталғаннан кейін қылмыстық іс сотқа дейінгі тергеп-тексерудің аяқталғаны туралы есеппен бірге осы Кодексте белгіленген тәртіппен Қазақстан Республикасының Бас Прокурорына беріледі, ол осы Кодекстің 301 – 305-баптарында көзделген әрекеттерді орындайды. Депутатқа қатысты тергеп-тексерілген іс Қазақстан Республикасының Бас Прокуроры жасаған айыптау актісі болған кезде ғана тиісті соттың іс жүргізуіне қабылдануы мүмкін.";

89) 551-баптың сегізінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын:

"8. Тергеп-тексеру аяқталғаннан кейін қылмыстық іс сотқа дейінгі тергеп-тексерудің аяқталғаны туралы есеппен бірге осы Кодексте белгіленген тәртіппен Қазақстан Республикасы Бас Прокурорының бірінші орынбасарына беріледі, ол осы Кодекстің 301 – 304-баптарында көзделген әрекеттерді орындайды. Қазақстан Республикасының Бас Прокурорына қатысты тергеп-тексерілген іс Қазақстан Республикасы Бас Прокурорының бірінші орынбасары жасаған айыптау актісі болған кезде ғана тиісті соттың іс жүргізуіне қабылдануы мүмкін.";

90) 580-баптың үшінші бөлігінің 1) тармағы "айыптау актісінің," деген сөздерден кейін "айыптау хаттамасының, сотқа дейінгі жеделдетілген тергеп-тексеру хаттамасының," деген сөздермен толықтырылсын;

91) 594-баптың бірінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын:

"1. Ішкі істер органдары Қазақстан Республикасы Бас Прокурорының немесе оның орынбасарының ұстап беру (экстрадициялау) туралы қаулысы заңды күшіне енгеннен кейін отыз тәулік ішінде этаппен апаруды және ұстап берілген (экстрадицияланған) адамды ол ұстап берілген (экстрадицияланған) мемлекеттің тиісті органына беруді ұйымдастырады және оның орындалғаны жөнінде Қазақстан Республикасының Бас прокуратурасына хабарлайды.";

92) 595-бап мынадай мазмұндағы төртінші бөлікпен толықтырылсын:

"4. Қазақстан Республикасының Бас прокуратурасы ішкі істер органына Қазақстан Республикасының аумағы арқылы транзитпен өтетін адамдарды беру орнын, уақытын және тәртібін келісу туралы тапсырма береді.

Мемлекеттік органдар Қазақстан Республикасының аумағы арқылы транзитпен өтетін адамдарды қабылдауды және оларды үшінші мемлекеттерге беруді жүзеге асыруда ішкі істер органына өз құзыреті шегінде жәрдем көрсетеді.";

93) 604-баптың үшінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын:

"3. Шет мемлекеттің уәкілетті органынан сотталған адамды жазасын өтеу үшін немесе өзіне медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шаралары қолданылған адамды қабылдауға келісетіні туралы ақпарат алынғаннан кейін Қазақстан Республикасының Бас прокуратурасы тиісінше ішкі істер органына осы адамды қылмыстық-атқару жүйесінің мекемесінен немесе мәжбүрлеп емдеуді жүзеге асыратын медициналық ұйымнан шет мемлекетке беру орнын, уақыты мен тәртібін келісу және беруді ұйымдастыру туралы тапсырма береді.

Мемлекеттік органдар сотталған адамды шет мемлекетке беруді жүзеге асыруда ішкі істер органына өз құзыреті шегінде жәрдем көрсетеді.";

94) 607-баптың бірінші бөлігі "заңды өкілдері" деген сөздерден кейін ", жұбайы (зайыбы)" деген сөздермен толықтырылсын;

95) 609-баптың бірінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын:

"1. Қазақстан Республикасының азаматын жазасын өтеу немесе мәжбүрлеп емдеуді жүргізу үшін қабылдау туралы сұрау салу қанағаттандырылғаннан және осындай

беруге шет мемлекеттің уәкілетті органының келісімі алынғаннан кейін Қазақстан Республикасының Бас прокуратурасы ішкі істер органына осы адамды Қазақстан Республикасында қылмыстық-атқару жүйесінің мекемесіне немесе мәжбүрлеп емдеуді жүзеге асыратын медициналық ұйымға беру орнын, уақыты мен тәртібін келісу және беруді ұйымдастыру туралы тапсырма береді.

Мемлекеттік органдар Қазақстан Республикасының азаматын жазасын өтеу немесе мәжбүрлеп емдеуді жүргізу үшін қабылдауды жүзеге асыруда ішкі істер органына өз құзыреті шегінде жәрдем көрсетеді.";

96) 617-баптың төртінші бөлігі "айыптау актісінсіз" деген сөздерден кейін ", айыптау хаттамасынсыз" деген сөздермен толықтырылсын;

97) 628-баптың екінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын:

"2. Кінәні мойындау туралы процестік келісім жасалғанынан кейін судьяға беріледі, ол оның заң талаптарына сәйкестігін тексереді және мынадай:

1) істің келісімдік іс жүргізуде қаралуын жалғастыру туралы;

2) егер сотта сотталушының кінәлі екендігіне күмән туындаса не келісімдік іс жүргізуді қолдану үшін негіздердің болмауына байланысты істі келісімдік іс жүргізуде қараудан бас тарту туралы;

3) егер сот қылмыстың сараланuына, азаматтық талап қоюдың мөлшеріне, жазаның түріне және (немесе) мөлшеріне келіспесе, жаңа процестік келісім жасауға мүмкіндік беру туралы уәжді шешімдердің бірін қабылдайды.

Тараптар процестік келісімнің шарттары бойынша келісімге қол жеткізбеген жағдайда, соттың қылмыстық істі қарауы жалпы тәртіп бойынша жалғастырылады.";

98) 629-3-баптың төртінші бөлігінің 3) тармағындағы "алдын тергеу" деген сөздер " алдын ала тергеу" деген сөздермен ауыстырылсын;

99) 631-баптың бірінші және екінші бөліктері мынадай редакцияда жазылсын:

"1. Алқабилер қатысатын сот Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің 170 (төртінші бөлігінде), 175, 177, 178, 184, 255 (төртінші бөлігінде), 263 (бесінші бөлігінде) , 286 (төртінші бөлігінде), 297 (төртінші бөлігінде), 298 (төртінші бөлігінде), 299 (төртінші бөлігінде)-баптарында көзделген қылмыстар туралы, сондай-ақ төтенше ахуал жағдайларында және жаппай тәртіпсіздіктер барысында жасалған адам өлтіру туралы, соғыс уақытында немесе ұрыс жағдайында жасалған әскери қылмыстар туралы, кәмелетке толмағандардың жыныстық тиіспеушілігіне қарсы аса ауыр қылмыстар туралы істерді қоспағанда, жасалғаны үшін қылмыстық заңда өмір бойына бас бостандығынан айыру көзделген қылмыстар туралы істерді, сондай-ақ 125 (үшінші бөлігінде), 128 (төртінші бөлігінде), 132 (бесінші бөлігінде), 135 (төртінші бөлігінде)-баптарында көзделген қылмыстар туралы істерді қарайды.

2. Егер адам Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің бірнеше бабында көзделген қылмыстарды жасады деп айыпталса, егер қылмыстардың осындай жиынтығына Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің 170 (төртінші бөлігінде),

175, 177, 178, 184, 255 (төртінші бөлігінде), 263 (бесінші бөлігінде), 286 (төртінші бөлігінде), 297 (төртінші бөлігінде), 298 (төртінші бөлігінде), 299 (төртінші бөлігінде)-баптарында көзделген қылмыстар туралы, сондай-ақ төтенше ахуал жағдайларында және жаппай тәртіпсіздіктер барысында жасалған адам өлтіру туралы, соғыс уақытында немесе ұрыс жағдайында жасалған әскери қылмыстар туралы, кәмелетке толмағандардың жыныстық тиіспеушілігіне қарсы аса ауыр қылмыстар туралы істерді қоспағанда, жасалғаны үшін қылмыстық заңда өмір бойына бас бостандығынан айыру көзделген қылмыстың ең болмағанда біреуі кірсе, айыпталушының өз ісін, сондай-ақ 125 (үшінші бөлігінде), 128 (төртінші бөлігінде), 132 (бесінші бөлігінде), 135 (төртінші бөлігінде)-баптарында көзделген қылмыстар туралы істерді алқабилер қатысатын сотқа қаратуға құқығы бар.".

3. "Нотариат туралы" 1997 жылғы 14 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына :

10-баптың 2-тармағында:

2) тармақша мынадай редакцияда жазылсын:

"2) прокурор қылмыстық іс бойынша нотариусқа қатысты айыптау актісін жасаған;" ;

мынадай мазмұндағы 2-1) тармақшамен толықтырылсын:

"2-1) прокурор айыптау хаттамасын, сотқа дейінгі жеделдетілген тергеп-тексеру хаттамасын, қылмыстық теріс қылық туралы хаттаманы бекіткен және қылмыстық істі қылмыстық заңның тиісті бабы (баптары) бойынша сотқа жіберу туралы шешім қабылданған, сотқа дейінгі тергеп-тексеру Қазақстан Республикасы Қылмыстық-процестік кодексінің 617-бабының төртінші бөлігінде көзделген тәртіппен процестік келісім жасаумен аяқталған;".

4. "Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне қылмыстық, қылмыстық-процестік заңнаманы жетілдіру және жеке адам құқықтарының қорғалуын күшейту мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы" 2019 жылғы 27 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңына:

1-баптың 3-тармағында:

9) тармақша жетінші абзацындағы "қылмыстар туралы істерді қоспағанда, аса ауыр қылмыстар бойынша қылмыстық істерді қарауды – сот айыпталушының өтінішхаты бойынша бір судья және он алқаби құрамында алқабилердің қатысуымен жүзеге асырады." деген сөздер "қылмыстар;" деген сөзбен ауыстырылып, мынадай мазмұндағы сегізінші абзацпен толықтырылсын:

"6) кәмелетке толмағандардың жыныстық тиіспеушілігіне қарсы аса ауыр қылмыстар туралы істерді қоспағанда, аса ауыр қылмыстар бойынша қылмыстық істерді қарауды – сот айыпталушының өтінішхаты бойынша бір судья және он алқаби құрамында алқабилердің қатысуымен жүзеге асырады.";

43) тармақша сегізінші абзацындағы "қылмыстар туралы істерді қарау жағдайында сұратылмайды." деген сөздер "қылмыстар;" деген сөзбен ауыстырылып, мынадай мазмұндағы тоғызыншы абзацпен толықтырылсын:

"6) кәмелетке толмағандардың жыныстық тиіспеушілігіне қарсы аса ауыр қылмыстар туралы істерді қарау жағдайында сұратылмайды.";

69) тармақша:

жетінші абзацтағы "қылмыстар туралы істерді қоспағанда, аса ауыр қылмыстар туралы істерді алқабилердің қатысуымен қарайды." деген сөздер "қылмыстар;" деген сөзбен ауыстырылып, мынадай мазмұндағы сегізінші абзацпен толықтырылсын:

"6) кәмелетке толмағандардың жыныстық тиіспеушілігіне қарсы аса ауыр қылмыстар туралы істерді қоспағанда, аса ауыр қылмыстар туралы істерді алқабилердің қатысуымен қарайды.";

он төртінші абзацтағы "қылмыстар туралы істерді қоспағанда, аса ауыр қылмыстар санатына жатқызылған қылмыстың ең болмағанда біреуі кірсе, айыпталушының өз ісін алқабилер қатысатын сотқа қаратуға құқығы бар." деген сөздер "қылмыстар;" деген сөзбен ауыстырылып, мынадай мазмұндағы он бесінші абзацпен толықтырылсын:

"6) кәмелетке толмағандардың жыныстық тиіспеушілігіне қарсы аса ауыр қылмыстар туралы істерді қоспағанда, аса ауыр қылмыстар санатына жатқызылған қылмыстың ең болмағанда біреуі кірсе, айыпталушының өз ісін алқабилер қатысатын сотқа қаратуға құқығы бар.".

2-бап. Осы Заң:

1) 2022 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізілетін 1-баптың 1-тармағын;

2) 2022 жылғы 1 шілдеден бастап қолданысқа енгізілетін 1-баптың 2-тармағының 41), 67 тармақшаларын, 68) тармақшасының тоғызыншы абзацын, 69), 70) тармақшаларын, 71) тармақшасының екінші, үшінші, төртінші және жетінші абзацтарын, 72), 73), 74), 75) тармақшаларын, 76) тармақшасының үшінші, төртінші және жиырма бірінші абзацтарын;

3) 2023 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізілетін 1-баптың 4-тармағын;

4) мынадай:

ішкі істер органдарының, сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызметтің және экономикалық тергеу қызметінің тергеушілері тергеп-тексеретін, оның ішінде басқа да қылмыстық құқық бұзушылықтар туралы істермен біріктірілген аса ауыр қылмыстар туралы істерге қатысты 2022 жылғы 1 қаңтардан бастап;

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

4) тармақшаның үшінші абзацына өзгеріс енгізу көзделген – ҚР 01.07.2026 № 330-VIII (01.01.2027 бастап қолданысқа енгізіледі) Заңымен.

Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің 3-бабының 29) тармағында көзделген, оның ішінде басқа да қылмыстық құқық бұзушылықтар туралы істермен

біріктірілген сыбайлас жемқорлық қылмыстар туралы істерге қатысты 2023 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізілетін;

алдын ала тергеу нысанында аяқталған өзге де қылмыстық құқық бұзушылықтар туралы істерге қатысты 2027 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізілетін, сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүзеге асыратын адамның сотқа дейінгі тергеп-тексерудің аяқталғаны туралы есепті жасауы, прокурордың айыптау актісін жасауы және прокурор айыптау актісін жасаған кезден бастап адамды айыпталушы деп тану бөлігінде 1-баптың 2-тармағы 1) тармақшасының екінші және үшінші абзацтарын, 5), 6), 7) тармақшаларын, 8) тармақшасының үшінші абзацын, 10) тармақшасының үшінші, бесінші және алтыншы абзацтарын, 16), 17) тармақшаларын, 24) тармақшасының екінші, үшінші және төртінші абзацтарын, 26) тармақшасының үшінші, төртінші, сегізінші, тоғызыншы және он төртінші абзацтарын, 28), 31), 32), 33), 34), 35), 36), 37), 38), 39), 40), 42), 85), 87), 88), 89) тармақшаларын, 3-тармағының үшінші және төртінші абзацтарын қоспағанда, алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Ескерту. 2-бапқа өзгеріс енгізілді – ҚР 23.12.2023 № 51-VIII (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); 30.12.2025 № 246-VIII (31.12.2025 бастап қолданысқа енгізіледі) Заңдарымен.

Қазақстан Республикасының Президенті *Қ. ТОҚАЕВ*

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК